

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ
ΕΝΟΠΙΟΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Ενημερωτικό Δελτίο

για τις

ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ

Κωδικός:6029

Τεύχος 71, Μάιος 2011

Αντώνιος Κόντης, «Η πρόκληση της Κοινής Μεταναστευτικής Πολιτικής»	1
Επισκόπηση	2
Φάκελος: Η Ευρωπαϊκή Ένωση και η πρόκληση της μετανάστευσης	12
Τύπος	24
- Ελληνικός	
- Ξένος	
Τεκμηρίωση	25
Εκδηλώσεις	29

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΕΕΕΠ)
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
 Αιόλου 42-44, 105 60 Αθήνα.

Το Εργαστήριο Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής (ΕΕΕΠ) ιδρύθηκε το Νοέμβριο του 2002 βάσει του Προεδρικού Διατάγματος 278/2002 στο Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης της Σχολής Νομικών, Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Πρόκειται για έναν ανεξάρτητο, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα ερευνητικό και εκπαιδευτικό φορέα που λειτουργεί εντός Πανεπιστημίου διατηρώντας ωστόσο ευρεία διοικητική και οικονομική αυτονομία.

Το Εργαστήριο στοχεύει τόσο στην εξειδικευμένη μελέτη και διακλαδική προσέγγιση του φαινομένου της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης όσο και στην προώθηση του διαλόγου σε επιστημονική βάση. Έχει ως αποστολή τη συστηματική παρακολούθηση, ανάλυση, ερμηνεία και αξιολόγηση των εξελίξεων στον Ευρωπαϊκό χώρο, τη συνεργασία και ανταλλαγή επιστημονικών γνώσεων με άλλα ακαδημαϊκά ή ερευνητικά ιδρύματα στην Ελλάδα και το εξωτερικό, τη συμμετοχή σε εθνικά, κοινοτικά ή διεθνή προγράμματα εκπαίδευσης, κατάρτισης και επιμόρφωσης προσωπικού, την ανάπτυξη προγραμμάτων διδασκαλίας και τη διεξαγωγή βασικής και εφαρμοσμένης έρευνας, την οργάνωση σεμιναρίων, συμποσίων, συνεδρίων, διαλέξεων, καθώς και την πραγματοποίηση δημοσιεύσεων και εκδόσεων.

Διευθυντής Εργαστηρίου: Καθηγητής Π.Κ. Ιωακειμίδης

Υπεύθυνη Ερευνητικής και Διαχειριστικής Στήριξης Εργαστηρίου: Κλεοπάτρα Ματσουκά

Επιστημονικό Συμβούλιο: Π. Κ. Ιωακειμίδης, Π. Καζάκος, Ν. Μαραβέγιας, Μ. Τσινιζιζέλης,

Κ. Υφαντής, Ι. Υφαντόπουλος, Π. Βαρβαρούσης, Σ. Βέρνυ, Ε. Δούση, Ν. Κουτσιαράς.

Με το Εργαστήριο συνεργάζονται επίσης μέλη ΔΕΠ άλλων Πανεπιστημίων

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ (ΕΚΕΜ)
 Ξενοφώντος 4, 105 57 Αθήνα

Το Ελληνικό Κέντρο Ευρωπαϊκών Μελετών (ΕΚΕΜ) ιδρύθηκε το 1988. Είναι Κρατικό Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου και εποπτεύεται από το Υπουργείο Εξωτερικών.

Κύρια αποστολή του ΕΚΕΜ είναι η προαγωγή της μελέτης των ευρωπαϊκών θεμάτων. Το Κέντρο αποτελεί συμβουλευτικό βραχίονα του Υπουργείου Εξωτερικών καθώς και φορέα παραγωγής καινοτόμων ιδεών και ρεαλιστικών προτάσεων στην προσπάθεια διαμόρφωσης και εφαρμογής μιας ολοκληρωμένης και συνεκτικής ευρωπαϊκής πολιτικής στη χώρα μας.

Το ΕΚΕΜ είναι, επίσης, επιφορτισμένο με την ενημέρωση των Ελλήνων πολιτών σχετικά με τη λειτουργία και τις δράσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ταυτόχρονα, αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στην ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου, αναλαμβάνοντας σειρά πρωτοβουλιών μετεκπαίδευσης και δια βίου μάθησης, πάντοτε σε ζητήματα ευρωπαϊκών πρακτικών και διακυβέρνησης.

Το Κέντρο διοικείται από επταμελές Διοικητικό Συμβούλιο και το ερευνητικό έργο του εποπτεύεται από δεκαμελές Επιστημονικό Συμβούλιο.

Μηνιαία Έκδοση

Ιδιοκτήτης : Εργαστήριο Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής, Αιόλου 42-44, 105 60 Αθήνα

Εκδότης (& Επιστημονικός Υπεύθυνος Δελτίου) : Π. Κ. Ιωακειμίδης, Διευθυντής Εργαστηρίου Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής, Αιόλου 42-44, 105 60 Αθήνα.

Η έκδοση γίνεται σε συνεργασία με το Ελληνικό Κέντρο Ευρωπαϊκών Μελετών (ΕΚΕΜ) και με τη στήριξη της Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στην Ελλάδα στο πλαίσιο υλοποίησης του Προγράμματος European Management Partnership.

Συντακτική ομάδα: Δρ. Άννα Βαλλιανάτου (& υπεύθυνη σύνταξης), Κλεοπάτρα Ματσουκά, Δρ. Μαρίνα Πετρέλλη. Σε αυτό το τεύχος συνεργάστηκαν οι Χριστιάνα Αποκίτη, Φανή Γιαννακοπούλου, Χριστίνα Γκούβαλη, Γιορίνα Μαράτη.

Για τυχόν παρατηρήσεις και σχόλια: 2103689535, newsletter-eeep@pspa.uoa.gr

Αντώνιος Κόντης, Αναπληρωτής Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών

«Η πρόκληση της Κοινής Μεταναστευτικής Πολιτικής»

Δύο απτά και θεμελιώδη επιτεύγματα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, η νομισματική ολοκλήρωση και ο χώρος Σένγκεν, τίθενται την περίοδο αυτή σε αμφισβήτηση. Το πρώτο, η νομισματική ολοκλήρωση, δέχεται επικρίσεις που φθάνουν μέχρι του υπερβολικού, κατά την άποψή μου, φόβου κατάρρευσής της, εξαιτίας της απουσίας των κατάλληλων μηχανισμών δημοσιονομικής πολιτικής που καθιστούν ατελή την ευρωπαϊκή οικονομική ολοκλήρωση. Το δεύτερο, ο χώρος Σένγκεν, με μια πτυχή του οποίου θα ασχοληθώ στη συνέχεια, επίσης αμφισβητείται, εξαιτίας της σοβαρής εξωγενούς διαταραχής που υφίσταται από την ισχυρή μεταναστευτική πίεση από τρίτες χώρες. Ορισμένα κράτη - μέλη με χαμηλή ή ελεγχόμενη μεταναστευτική εισροή (Γαλλία, Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Γερμανίας) εισηγούνται την επαναφορά των διασυνοριακών ελέγχων προσώπων με κράτη - μέλη που δέχονται υψηλές ή μη ελεγχόμενες μεταναστευτικές εισροές (Ελλάδα). Η επαναφορά όμως των διασυνοριακών ελέγχων, σε συνδυασμό με τις ρυθμίσεις του κανονισμού «Δουβλίνο II», συνεπάγεται μονομερή εθνική ανάληψη των σχετικών βαρών. Συνεπώς, εκ των πραγμάτων, διασυνδέονται οργανικά αφενός οι πολιτικές του χώρου Σένγκεν και της μετανάστευσης, και αφετέρου της μετανάστευσης με την πολιτική εξωτερικών σχέσεων της Ένωσης. Καθίσταται λοιπόν ζητούμενο, και για την Ελλάδα επιτακτική ανάγκη, η ολοκλήρωση της κοινής μεταναστευτικής πολιτικής.

Τί περιεχόμενο και ποιες πιθανότητες υιοθέτησης μπορεί να έχει μια ολοκληρωμένη κοινή μεταναστευτική πολιτική; Συνοπτικά, το περιεχόμενο της περιλαμβάνει:

- τη διάσταση της εξωτερικής μεταναστευτικής πολιτικής με στόχο, πρώτον, τη μείωση των αναπτυξιακών - και κατά ακολουθία - των εισοδηματικών διαφορών μεταξύ Ε.Ε. και χωρών προέλευσης για να μειωθεί το μεταναστευτικό δυναμικό τους και, δεύτερον, την αποτροπή παράνομης εισόδου μεταναστών στην Ε.Ε. Για την επίτευξη του πρώτου στόχου προσφέρονται οι άμεσες ξένες επενδύσεις, οι εμπορικές συναλλαγές και η αναπτυξιακή βοήθεια, που είναι όμως μακροπρόθεσμης απόδοσης. Για την επίτευξη του δεύτερου στόχου προσφέρονται η φύλαξη των εξωτερικών συνόρων της Ε.Ε. (FRONTEX), η διακυβέρνηση του μηχανισμού Σένγκεν, οι ενωσιακές συμφωνίες επανεισδοχής, ο εθελούσιος επαναπατρισμός και, τα χαμηλότερης αποτελεσματικότητας μέτρα απέλασης και επαναπροώθησης, ιδίως με μη όμορες χώρες της Ε.Ε..
- τη διάσταση της εσωτερικής μεταναστευτικής πολιτικής - πολιτική ένταξης -, η οποία εκτείνεται από την οικονομική (μισθωτή και μη μισθωτή εργασία) ως την κοινωνική (κατοικία, παιδεία, υγεία) και την πολιτική (συμμετοχικές διαδικασίες, χορήγηση της ιδιότητας του πολίτη) ένταξη, αλλά και την εισαγωγή ενός Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου.

Οι προσδοκίες για την υιοθέτηση, σχετικά σύντομα, μιας ολοκληρωμένης πολιτικής θεωρήσεων, ασύλου και οικονομικής μετανάστευσης από την Ε.Ε., με την θέσπιση κανονιστικού πλαισίου και την εξασφάλιση χρηματοδοτικών πόρων, θεωρούνται υπερβολικές για δύο λόγους. Αρκετά κράτη - μέλη της κεντρικής και βόρειας Ευρώπης, πρώτον, δεν επιβαρύνονται αισθητά από μαζικές μεταναστευτικές εισροές και, δεύτερον,

την περίοδο αυτή εστιάζουν την προσοχή τους σε ζητήματα οικονομικών ανισορροπιών άλλων κρατών – μελών. Όμως, η διαχρονικότητα, η περιφερειακότητα, η ένταση και οι πολυδιάστατες μορφές, αιτίες και επιδράσεις της μετανάστευσης προς την Ε.Ε. την εξαναγκάζουν σε μόνιμη και σφαιρική ενασχόληση με το ζήτημα. Με δεδομένη τη γνώση από την ιστορία της μετανάστευσης ότι τα διεθνή μεταναστευτικά ρεύματα ανακόπτονται με δυσχέρεια και ότι μεγάλο τμήμα των ευρισκόμενων στη χώρα υποδοχής μεταναστών θα παραμείνει μόνιμα σε αυτή, η διαμόρφωση και άσκηση μιας ολοκληρωμένης δημόσιας μεταναστευτικής πολιτικής σε κοινοτικό και εθνικό επίπεδο θεωρείται όχι απλά απαραίτητη αλλά και επιβεβλημένη. Για την Ελλάδα, ιδιαίτερα σημαντική θεωρείται η εφαρμογή των ενωσιακών αρχών της αλληλεγγύης και του δίκαιου καταμερισμού των σχετικών βαρών και ευθυνών. Η χώρα έχει κάθε συμφέρον να αποτραπεί η επαναφορά των διασυννοριακών ελέγχων και να τροποποιηθεί ο κανονισμός 'Δουβλίνο II'. Είναι, όντως, ένα δύσκολο εγχείρημα με απροσδιόριστο αποτέλεσμα.

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ

Οι εαρινές προβλέψεις της Ε. Επιτροπής: ευρωπαϊκή ανάκαμψη, αν και υπάρχουν νέοι κίνδυνοι.¹

Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις της Ε. Επιτροπής, η οικονομία της Ε.Ε. αναμένεται ότι θα εδραιώσει περαιτέρω τη σταδιακή ανάκαμψή της, ενώ οι προοπτικές για το 2011 εμφανίζονται ελαφρώς καλύτερες από τις προβλέψεις του φθινοπώρου. Το ΑΕΠ προβλέπεται ότι θα αυξηθεί κατά περίπου 1,75% φέτος και κατά περίπου 2% το 2012. Η προοπτική αυτή ενισχύεται από τις καλύτερες προοπτικές για την παγκόσμια οικονομία και τη συνολική αισιόδοξη γνώμη των επιχειρήσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ο πληθωρισμός, ωστόσο, αυξάνεται ταχύτερα, αντικατοπτρίζοντας την αύξηση των τιμών των εμπορευμάτων. Ο μέσος όρος του επίσημου πληθωρισμού προβλέπεται ότι θα ανέλθει σε σχεδόν

¹ http://ec.europa.eu/ellada/news/news/2011_0513_earines_provlepseis_el.htm

3% στην Ε.Ε. και 2,5% στη ζώνη του ευρώ το τρέχον έτος, ενώ στη συνέχεια θα μειωθεί σε περίπου 2% και 1¼% αντίστοιχα το 2012. Εν τω μεταξύ, οι συνθήκες στην αγορά εργασίας αναμένεται να βελτιωθούν με βραδύτερο ρυθμό μέσα στο χρονικό ορίζοντα των προβλέψεων. Το ποσοστό ανεργίας αναμένεται να μειωθεί κατά μισή εκατοστιαία μονάδα και να φθάσει σε λίγο περισσότερο από 9% και σε 9,75% στην Ε.Ε. και στη ζώνη του ευρώ μέχρι το 2012. Η δημοσιονομική εξυγίανση προχωρεί, ενώ το δημόσιο έλλειμμα προβλέπεται να μειωθεί σε περίπου 3,75% του ΑΕΠ μέχρι το 2012. Ωστόσο, οι προοπτικές εξακολουθούν να παρουσιάζουν αισθητές διαφορές για τα επιμέρους κράτη μέλη.

Ο Επίτροπος της Ε.Ε., αρμόδιος για τις Οικονομικές και Νομισματικές Υποθέσεις, Olli Rehn, δήλωσε τα εξής: «Το κύριο μήνυμα των προβλέψεών μας είναι ότι η οικονομική ανάκαμψη στην Ευρώπη είναι σταθερή και συνεχίζεται, παρά τις πρόσφατες εξωτερικές αναταραχές και τις εντάσεις στην αγορά δημόσιου χρέους. Τα δημόσια ελλείμματα μειώνονται σαφώς. Σήμερα

είναι επιτακτική ανάγκη να ενισχυθούν αυτές οι τάσεις ανάπτυξης και εξυγίανσης και να εξασφαλιστεί επίσης ότι θα οδηγήσουν σε περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας. Αυτό επιβάλλει τη συνέχιση της δημοσιονομικής εξυγίανσης και την αποφασιστική εφαρμογή των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων που βοηθούν τη δημιουργία θέσεων εργασίας και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των οικονομιών μας.»

Η οικονομική ανάκαμψη στην Ε.Ε. εξακολουθεί να σημειώνει πρόοδο, παρά τις χρονίζουσες αδυναμίες στις χρηματοπιστωτικές αγορές και το εξωτερικό περιβάλλον που έχει καταστεί πιο δυσμενές. Η ανάκαμψη διευρύνεται και η διεύρυνση αυτή αναμένεται να συνεχιστεί σε γενικές γραμμές το 2011, όπως είχε προβλεφθεί το περασμένο φθινόπωρο. Οι επενδύσεις σε εξοπλισμό θα επιταχυνθούν αισθητά το τρέχον έτος, υποστηριζόμενες από την αναθεώρηση προς τα άνω της αύξησης των εξαγωγών. Αντίθετα, οι επενδύσεις στον τομέα των δομικών κατασκευών θα συνεχίσουν να συρρικνώνονται, αντικατοπτρίζοντας τις υπό εξέλιξη προσαρμογές σε διάφορα κράτη μέλη. Η ιδιωτική κατανάλωση, εν τω μεταξύ, αναμένεται ότι θα ανακάμψει ελαφρά το τρέχον έτος στην Ε.Ε., και η σταδιακή ανάκαμψή της αναμένεται ότι θα ενισχυθεί στη συνέχεια από την αργή βελτίωση των συνθηκών στην αγορά εργασίας, τη μέτρια αύξηση του εισοδήματος και τα χαμηλότερα ποσοστά αποταμίευσης. Ωστόσο, τα υψηλότερα ποσοστά πληθωρισμού επιβράδυναν κάπως το ρυθμό της παρούσας σταδιακής ενίσχυσης σε σύγκριση με τις φθινοπωρινές προβλέψεις. Επιπλέον, η συνεχιζόμενη διαδικασία απομόχλευσης στους τομείς των επιχειρήσεων και των νοικοκυριών, η μεγαλύτερη απροθυμία ανάληψης κινδύνων και ο αντίκτυπος της

δημοσιονομικής εξυγίανσης προβλέπεται ότι θα έχουν δυσμενείς συνέπειες για τις κεφαλαιακές και τις καταναλωτικές δαπάνες βραχυπρόθεσμα.

Όπως συμβαίνει κατά κανόνα σε περιπτώσεις ανάκαμψης από βαθιές οικονομικές κρίσεις, η ανάκαμψη της Ε.Ε. αναμένεται να είναι πιο υποτονική από ό, τι σε προηγούμενες ανοδικές φάσεις, αν και όσο θα ενισχύεται σταδιακά η ιδιωτική εγχώρια ζήτηση, η ανάκαμψη θα καθίσταται ολοένα και περισσότερο αυτοσυντηρούμενη. Όσον αφορά τις μέσες ετήσιες τιμές, οι ρυθμοί αύξησης του ΑΕΠ αναμένεται να ανέλθουν από ποσοστό μόλις πάνω από 1,5% στη ζώνη του ευρώ και σε 1,75% στην ΕΕ φέτος και σε περίπου 2% και στις δύο περιοχές το 2012. Τα μεγέθη για το 2011 είναι ελαφρώς υψηλότερα από τα αναμενόμενα στην προηγούμενη συνολική πρόβλεψη του περασμένου φθινοπώρου.

Η συγκεντρωτική εικόνα κρύβει σημαντικές διαφορές όσον αφορά τις εξελίξεις στα επιμέρους κράτη μέλη. Ορισμένες χώρες, ιδίως η Γερμανία, αλλά και κάποιες μικρότερες οικονομίες με εξαγωγικό προσανατολισμό, έχουν σημειώσει σταθερή ανάκαμψη της δραστηριότητας, ενώ άλλες, ιδίως ορισμένες περιφερειακές χώρες, έχουν μείνει πίσω. Αναμένεται ότι ο ρυθμός ανάκαμψης εντός της Ε.Ε. θα συνεχίσει να παρουσιάζει διαφορές. Η συνεχιζόμενη διόρθωση των ανισορροπιών στο εσωτερικό της Ε.Ε. αναμένεται να συνεχιστεί κατά την περίοδο που καλύπτουν οι προβλέψεις. Η προσαρμογή είναι ιδιαίτερα έντονη στις χώρες όπου τα ελλείμματα ήταν πολύ υψηλά κατά την έναρξη της κρίσης, πράγμα που οφείλεται σε μεγάλο βαθμό στις περικοπές της κατανάλωσης. Αλλά και κάποια διαρθρωτικώς υψηλά πλεονάσματα τρεχουσών συναλλαγών

φαίνεται ότι μειώνονται σταδιακά λόγω της ισχυρότερης εγχώριας ζήτησης και των δυναμικών εισαγωγών.

Η κατάσταση στις ευρωπαϊκές αγορές εργασίας συνεχίζει να είναι διαφοροποιημένη, με ποσοστό ανεργίας που κυμαίνεται από 4-5% στις Κάτω Χώρες και την Αυστρία έως 17-21% στην Ισπανία και τις Χώρες της Βαλτικής. Η απασχόληση στην ΕΕ αυξήθηκε ελαφρά κατά το τελευταίο τρίμηνο του 2010, ωθούμενη από βελτιώσεις σε όλους τους τομείς, εκτός από τη βιομηχανία και τις κατασκευές. Λαμβάνοντας υπόψη τη συνηθισμένη χρονική υστέρηση μεταξύ της αύξησης της παραγωγής και της αύξησης της απασχόλησης, η απασχόληση αναμένεται να βελτιωθεί ελαφρώς σε αμφότερες τις περιοχές κατά το τρέχον έτος. Οι προοπτικές για την ανεργία δείχνουν μείωση κατά περίπου 0,5 εκατοστιαία μονάδα κατά την περίοδο που καλύπτουν οι προβλέψεις και στις δύο περιοχές. Ωστόσο, αν και βελτιώθηκαν κάπως από το φθινόπωρο και ύστερα, οι προοπτικές συνεχίζουν να δείχνουν ότι θα υπάρξει μάλλον ανάκαμψη χωρίς βελτίωση της απασχόλησης.

Τα δημόσια οικονομικά άρχισαν να βελτιώνονται το προηγούμενο έτος. Λόγω της ισχυρότερης ανάπτυξης και της λήξης των προσωρινών μέτρων τόνωσης της οικονομίας, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης στην Ε.Ε. προβλέπεται να μειωθεί από περίπου 6,5% του ΑΕΠ το 2010 σε περίπου 4,75% το 2011 και σε 3,75% το 2012, με ένα σε γενικές γραμμές παρόμοιο μοντέλο αλλά σε κάπως χαμηλότερο επίπεδο για τη ζώνη του ευρώ. Η εξέλιξη αυτή είναι ελαφρώς καλύτερη από τις προβλέψεις του φθινοπώρου. Οι περικοπές δαπανών αποτελούν το μεγαλύτερο μέρος της προσαρμογής και στις δύο περιοχές. Ο δείκτης χρέους, αντίθετα, παραμένει σε

ανοδική πορεία κατά την περίοδο που καλύπτουν οι προβλέψεις, ανερχόμενος σε περίπου 83% του ΑΕΠ στην ΕΕ και σε 88% στη ζώνη του ευρώ μέχρι το 2012.

Προβλέπεται σχετικά *υψηλός πληθωρισμός* τιμών καταναλωτή τόσο στην ΕΕ όσο και στη ζώνη του ευρώ κατά την προσεχή περίοδο, αν και θα είναι πολύ χαμηλότερος από την περίοδο έξαρσης του 2008. Προκαλούμενος κυρίως από την άνοδο του πληθωρισμού τιμών ενέργειας, ο πληθωρισμός ΕνΔΤΚ προβλέπεται να ανέλθει κατά μέσον όρο σε σχεδόν 3% στην ΕΕ και 2,5% στη ζώνη του ευρώ κατά το τρέχον έτος, ενώ θα μειωθεί σε περίπου 2% και 1¼% αντίστοιχα το 2012. Η υποτονικότητα της οικονομίας, που εξακολουθεί να είναι σημαντική, αναμένεται ότι θα διατηρήσει υπό έλεγχο τόσο την αύξηση των μισθών όσο και τον εγγενή πληθωρισμό, αντισταθμίζοντας εν μέρει τις αναμενόμενες αυξήσεις των τιμών της ενέργειας και των εμπορευμάτων.

Οι πολιτικές μεταβολές στη Μέση Ανατολή και τη Βόρεια Αφρική και οι οικονομικές επιπτώσεις του σεισμού και του τσουνάμι στην Ιαπωνία προκάλεσαν αύξηση της αβεβαιότητας και συνιστούν κινδύνους υποχώρησης της παγκόσμιας οικονομικής δραστηριότητας, με τη δυνατότητα να οδηγήσουν σε υψηλότερο πληθωρισμό και χαμηλότερη ανάπτυξη σε παγκόσμιο επίπεδο σε σχέση με τα βασικά δεδομένα.

Οι χρηματοπιστωτικές αγορές, ιδιαίτερα σε ορισμένα τμήματα κρατικών ομολόγων, παραμένουν εύθραυστες, και δεν μπορεί να αποκλειστεί εντελώς η εμφάνιση επιζήμιων βρόχων αρνητικής ανάδρασης. Υφίστανται επίσης κίνδυνοι από την ένταση που επικρατεί στις αγορές συναλλάγματος.

Από την πλευρά των θετικών εξελίξεων, η υψηλότερη παγκόσμια ανάπτυξη σε σχέση με τις αρχικές

παραδοχές, συνεπεία της αύξησης της εγχώριας ζήτησης στις αναδυόμενες αγορές, θα μπορούσε να ωφελήσει περαιτέρω την αύξηση των εξαγωγών της Ε.Ε. Όσον αφορά την εγχώρια οικονομία, η στροφή της αύξησης του ΑΕΠ της Ε.Ε. προς την κατεύθυνση της εγχώριας ζήτησης θα μπορούσε να αποδειχθεί ισχυρότερη από τις παραδοχές των προβλέψεων, με θετικές εκπλήξεις στην αγορά εργασίας, για παράδειγμα. Ομοίως, θα μπορούσε να υπάρξει μεγαλύτερη από την αναμενόμενη διάχυση από την ισχυρή δυναμική της Γερμανίας προς άλλα κράτη μέλη.

Συνολικά, το ισοζύγιο των κινδύνων όσον αφορά τις προοπτικές για την οικονομική ανάπτυξη που παρουσιάζονται στις παρούσες προβλέψεις εμφανίζει σαφή αρνητική κλίση.

Το μέλλον της οικονομικής ρύθμισης και της οικονομικής εποπτείας.²

«Είμαι ευτυχής που ξεκινώ αυτή την πρώτη συζήτηση, σχετικά με το μέλλον των μεταρρυθμίσεων για την εποπτεία των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων.

Ας είμαστε ειλικρινείς, αισθάνομαι κάποια δυσπιστία σχετικά με τις θεωρητικές βάσεις του μέλλοντος και συγκεκριμένα του μέλλοντος του χρηματοπιστωτικού τομέα.

Η εμπειρία της κρίσης μας έδειξε την πραγματική αξία της βεβαιότητας για την επάρκεια ρευστότητας στις

χρηματοπιστωτικές αγορές, των πλεονεκτημάτων της τιτλοποίησης ή ακόμα και της αυτορρύθμισης, σαν όλα αυτά να αποτελούσαν το μέλλον της ρύθμισης αυτού του τομέα.

Ωστόσο, δεν μπορούμε να ξέρουμε τους σωστούς κανόνες σχετικά με αυτόν τον τομέα. Το σημείο εκκίνησης για μένα είναι πολύ απλό: θέλουμε πραγματικά να μάθουμε από την κρίση; Ή με άλλα λόγια, είναι σαφές ότι δεν πρόκειται να υπάρξει «επιστροφή στο φυσιολογικό», στη συνήθη επιχειρηματικότητα - ή στην επιχειρηματικότητα όπως πριν την κρίση...

Το πρώτο δίδαγμα είναι ότι οι αγορές και οι οικονομικοί παράγοντες δεν είχαν την κατάλληλη εποπτεία. Δεν βρίσκονταν στο σωστό επίπεδο και δεν διέθεταν και τα κατάλληλα μέσα.

Φυσικά, έλειπαν κανόνες. Αλλά οι κανόνες ισχύουν μόνο εφόσον εφαρμόζονται - και με την προϋπόθεση ότι προσαρμόζονται στην οικονομική πραγματικότητα του σήμερα.

Αυτή η πραγματικότητα αφορά μια Ευρώπη στα μισά κράτη της οποίας οι τραπεζικές δραστηριότητες ασκούνται από ξένες τράπεζες, σε ποσοστό πάνω από 50% και, επιπρόσθετα, οι μεγάλες χρηματιστηριακές αγορές είναι διασυννοριακές.

Ως εκ τούτου, προτεραιότητα μου ήταν η δημιουργία μιας ευρωπαϊκής αρχιτεκτονικής της εποπτείας των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων σε δύο επίπεδα: μικρο-και μακρο-προληπτικής εποπτείας.

Αυτό συμβαίνει σήμερα, με τις τρεις αρχές των χρηματοπιστωτικών αγορών, στις τράπεζες, στις ασφάλειες και στις συντάξεις, καθώς και με το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο των συστημικών κινδύνων.

Το σύνολο αποτελεί ένα άνευ προηγουμένου βήμα προς τα εμπρός, σε διεθνές επίπεδο.

² Ομιλία του Michel Barnier, μέλους της Ε. Επιτροπής για την Εσωτερική Αγορά και τις Υπηρεσίες σε συνέδριο με θέμα «Ενίσχυση των βάσεων των σταθερών και ενοποιημένων χρηματοπιστωτικών αγορών» που οργανώθηκε από την Ε. Επιτροπή και την ΕΚΤ (Βρυξέλλες, 2/5/2011).

Σήμερα θα ήθελα να επικεντρωθώ σε θέματα αυτής της προόδου:

- κατά την σταθερή εφαρμογή της (I)
- και τι θα πρέπει να γίνει, προκειμένου αυτή η πρόοδος να διατηρηθεί «ζωντανή» (II).

I. Το νέο πλαίσιο είναι πρωτοποριακό, πραγματικά ευρωπαϊκό.

1. Η Ευρώπη έχει επιλέξει να ανταποκριθεί στην κρίση, με την ανανέωση σε βάθος του συστήματος εποπτείας. Έχουμε επιλέξει μια καινοτόμο αρχιτεκτονική με τρεις οργανισμούς, καθώς και έναν πύργο ελέγχου μακρο-προληπτικής εποπτείας. Ήταν μια πρόκληση, την οποία οι άλλες μεγάλες περιοχές του κόσμου – λέγοντάς το με ταπεινότητα - δεν έχουν ανακαλύψει.

Εκτός αυτού, ποιος θα το πίστευε στην αρχή του περασμένου έτους ότι θα τεθούν αυτές οι αρχές, μέσα σε ένα χρόνο;

Αυτό έγινε χάρη στη δουλειά και στο πνεύμα υπευθυνότητας καθενός στα πλαίσια του Συμβουλίου και του Κοινοβουλίου - και χαιρετίζω τον σημαντικό ρόλο που διαδραμάτισαν ο Sharon Bowles και οι συνάδελφοί του στο Κοινοβούλιο.

Χαίρομαι που η αρχική πρόταση της Επιτροπής έχει διατηρηθεί στις πιο σημαντικές πτυχές της – κυρίως στις πιεστικές εξουσίες που ανατέθηκαν στις αρχές.

2. Δεν είχαμε ακολουθήσει το μοντέλο της ενιαίας αρχής που βρίσκεται ήδη στα περισσότερα κράτη μέλη.

Αυτό δεν είναι το μοντέλο των δίδυμων κορυφών, όπως βρίσκεται σε αρκετά κράτη μέλη (Γαλλία, την Ολλανδία και την Ιταλία με κάποιο τρόπο). Το μοντέλο αυτό κερδίζει έδαφος (θα έπρεπε να έχει υιοθετηθεί από το Βέλγιο, την Πορτογαλία και το Ηνωμένο Βασίλειο).

Ωστόσο, δεν υπάρχει ένα ενιαίο μοντέλο. Όλα τα εθνικά μοντέλα χαρακτηρίζονται από περιορισμούς αλλά και πλεονεκτήματα. Το σημαντικό είναι ότι πρέπει να λειτουργήσουμε υπό το νέο καθεστώς στο αμέριστο συντομότερο δυνατόν, προκειμένου να συναχθούν τα πρώτα συμπεράσματα.

3. Αυτό θα είναι το αντικείμενο της αξιολόγησης μας σε τρία χρόνια. Μέχρι τότε, οι αγορές θα έχουν εξελιχθεί, και θα δούμε αν η νέα δομή είναι καλά προσαρμοσμένη στις αλλαγές αυτές, δεδομένου ότι η νομοθεσία το επιτρέπει. Και πάλι, θα καταρτίσουν τον κατάλογο απογραφής τακτικά.

4. Στο άμεσο μέλλον, είναι σημαντικό οι αρχές αυτές να έχουν τα υλικά μέσα για την εκπλήρωση της αποστολής τους.

Αλλά πρέπει να προχωρήσουμε σταδιακά, βήμα προς βήμα. Γι' αυτό περιμένουμε σταδιακή ενίσχυση του προσωπικού κατά τα προσεχή έτη, με στόχο γύρω στους 300 με 350 υπαλλήλους για τις τρεις αρχές.

Αλλά το υλικό δεν είναι τα πάντα. Πρέπει να δραστηριοποιείται και να διακατέχεται από ένα πνεύμα - ένα πραγματικό ευρωπαϊκό πνεύμα.

II. Η νέα εποπτεία θα πρέπει να είναι πραγματικά ευρωπαϊκή.

Για να αξιοποιηθούν οι δυνατότητες του νέου πλαισίου, οι αρχές πρέπει να αποδείξουν ότι διαθέτουν τα απαραίτητα χαρακτηριστικά, σε ένα παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό περιβάλλον όπου κυριαρχεί συχνά η υπερβολική εμπιστοσύνη στην τεχνολογία. Τα χαρακτηριστικά αυτά είναι το θάρρος, η επιμονή και η εμπιστοσύνη.

1. Το θάρρος της λήψης αποφάσεων, κάποιες φορές, δύσκολων και μη συναινετικών.

Αυτό απαιτεί από τα μέλη τους να ενεργούν προς το ευρωπαϊκό συμφέρον. Είναι μια πολιτιστική αλλαγή χωρίς

προηγούμενο - εντός της CEBS, CESR και CEIOPS. Και εκτιμώ ότι είναι σημαντικό. Αλλά χωρίς αυτό, το σύστημα δεν θα λειτουργήσει, και θα παραμείνουμε στην κατάσταση της αντιμετώπισης της αντίθεσης μεταξύ των εθνικών συμφερόντων.

2. Η επιμονή χρειάζεται για να ασκηθούν αυτές οι συλλογικές ευθύνες, σύμφωνα με τις διαδικασίες που στηρίζονται τόσο στο νέο θεσμικό πλαίσιο όσο και στο μελλοντικό.

Σκέφτομαι συχνά αξιολογήσεις από ομότιμους, μεταξύ των οποίων υποστηρίζεται ότι οι: αρχές πρέπει να καθορίσουν τον τρόπο διεξαγωγής αυτού του εγχειρήματος και, επιπλέον, σε τακτά χρονικά διαστήματα, να δημοσιεύουν τα αποτελέσματα.

Οι στόχοι είναι ποικίλοι:

- Σύγκλιση των εποπτικών πρακτικών
 - Βελτίωση και εντοπισμός των βέλτιστων πρακτικών
 - Ανεξαρτησία των εποπτικών αρχών
- Έτσι, αποκαθίσταται η αξιοπιστία του συστήματος.

3. Τρίτον, απαιτείται περισσότερη εμπιστοσύνη μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων, των εθνικών εποπτικών αρχών, των παραγόντων της αγοράς και των νέων αρχών.

Τα δεδομένα που διαβιβάζονται πρέπει να είναι αρκετά λεπτομερή και σε τακτά χρονικά διαστήματα, χωρίς υπερβολική επιβάρυνση για τις εθνικές αρχές. Θα είναι επωφελής για όλους, καθώς θα επωφελούνται από το Συμβούλιο, για την καλύτερη ρύθμιση της εγχώριας αγοράς τους.

Στη συνέχεια, το Συμβούλιο Συστημικών Κινδύνων θα πρέπει να συνεργάζεται με την Ευρωπαϊκή Χρηματοπιστωτική Σταθερότητα (FESF).

Συνολικά, το σύστημα θα παρέχει μια ισορροπημένη συνεργασία που θα ωφελήσει κάθε έναν από τους δρώντες.

4. Τελευταίο αλλά όχι λιγότερο σημαντικό, η νέα εποπτεία πρέπει να είναι ευρωπαϊκή, αλλά όχι μακριά από τον υπόλοιπο κόσμο. Θα πρέπει επίσης να αποτελεί μια δύναμη υποβολής προτάσεων και παραδειγματισμού σε παγκόσμια κλίμακα.

Θέλω επίσης να αναγνωριστεί η παρουσία σήμερα του Mario Draghi, του οποίου το έργο συνδυάζει αυτές τις δύο διαστάσεις, ευρωπαϊκή και παγκόσμια, ως πρόεδρος του Συμβουλίου χρηματοπιστωτικής σταθερότητας. Αυτός θα φέρει και αυτό το διπλό όραμα της συνεργασίας στον τομέα της εποπτείας των πιστωτικών ιδρυμάτων: επιτήρησης που μπορεί να λειτουργήσει τόσο στο εσωτερικό της Ένωσης όσο και εκτός αυτής - για να μην επιστρέψει σε ντάμπινγκ κανονισμούς, οι οποίοι είναι μία από τις αιτίες της κρίσης.

Συμπέρασμα

Έχουμε τώρα ένα πλαίσιο μοναδικό στον κόσμο, το οποίο θέτει την Ευρώπη στην πρωτοπορία της οικονομικής σύγκλισης.

Αλλά η ιστορία δεν τελειώνει εκεί, το αντίθετο μάλιστα. Τώρα που διαθέτουμε το πλαίσιο, οφείλουμε να το εμπλουτίσουμε, εμπιστευόμενοι στις αρχές τις απαραίτητες αρμοδιότητες, προκειμένου να χτιστεί σιγά σιγά το καινούργιο ρυθμιστικό οικοδόμημα.

Η ρύθμιση αυτή θα κάνει τον χρηματοπιστωτικό τομέα μας πιο αποτελεσματικό, πιο υγιή και πιο υπεύθυνο. Επομένως θα προκύψουν λιγότερα εμπόδια από αυτά που έχουμε ήδη γνωρίσει.

Η βάση αυτού του οικοδομήματος είναι η επιτήρηση. Οι αρχές τώρα είναι αυτές που πρέπει να αναλάβουν δράση.»

ΔΙΑΦΟΡΑ

«Πολιτική Γειτνίασης και οι τρέχουσες προκλήσεις»

Τα πρόσφατα γεγονότα, σε χώρες που βρίσκονται ανατολικά και νότια της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.), υπογραμμίζουν τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε από κοινού. Η ανατροπή μακροχρόνιων αυταρχικών καθεστώτων στην Αίγυπτο και στην Τυνησία, η συνεχιζόμενη στρατιωτική μεταρρυθμιστικές της προσπάθειες, η Ουκρανία στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων για τη συμφωνία σύνδεσης, αλλά και το Μαρόκο και η Ιορδανία οι οποίες ανακοίνωσαν συνταγματική μεταρρύθμιση.

Η Συνθήκη της Λισαβόνας έχει επιτρέψει στην Ε.Ε. να ενισχύσει την εξωτερική της πολιτική και τη συνεργασία με τις γειτονικές χώρες μπορεί πλέον να διευρυνθεί, έτσι ώστε να καλύπτει όλο το φάσμα των θεμάτων με πιο ολοκληρωμένο και αποτελεσματικό τρόπο. Η συνθήκη της Λισαβόνας αποτέλεσε τη βασική κινητήρια δύναμη για την έναρξη επανεξέτασης της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας, το καλοκαίρι του 2010.

Από την ίδρυσή της το 2004, η ΕΠΓ έχει προωθήσει μια σειρά από σημαντικές πρωτοβουλίες, ιδιαίτερα όσον αφορά το εμπόριο και τον οικονομικό τομέα. Οι πρωτοβουλίες αυτές επέτρεψαν στην Ε.Ε. και στους γείτονές της να αναπτύξουν ισχυρότερες σχέσεις σε όλα σχεδόν τα πεδία πολιτικής, από την ενέργεια και την εκπαίδευση έως τις μεταφορές και την έρευνα.

Ωστόσο, υπάρχει ακόμη περιθώριο για βελτίωση σε όλες τις πλευρές της σχέσης. Τα πρόσφατα γεγονότα και τα αποτελέσματα της επανεξέτασης έδειξαν ότι η υποστήριξη της Ε.Ε. για πολιτικές μεταρρυθμίσεις στις γειτονικές χώρες έχει περιορισμένα αποτελέσματα.

σύγκρουση στη Λιβύη, η πρόσφατη βίαιη καταστολή στη Συρία, η συνεχιζόμενη καταστολή στη Λευκορωσία και οι συνεχιζόμενες παρατεταμένες συγκρούσεις στην περιοχή, συμπεριλαμβανομένης και της Μέσης Ανατολής, απαιτεί από εμάς να εξεταστεί εκ νέου η σχέση της ΕΕ με τους γείτονές μας. Από κάποιους γείτονες έχει επιτευχθεί σημαντική πρόοδος, όπως για παράδειγμα η Μολδαβία με τις Υπάρχει, για παράδειγμα, η ανάγκη για μεγαλύτερη ευελιξία και περισσότερο προσαρμοσμένες «δράσεις» όσον αφορά την αντιμετώπιση των ταχύτατων εξελίξεων και τις ανάγκες μεταρρύθμισης όταν πραγματοποιείται μια γρήγορη αλλαγή καθεστώτος ή μια παρατεταμένη διαδικασία μεταρρύθμισης εδραιώνοντας την δημοκρατία. Ο συντονισμός μεταξύ της Ε.Ε., των κρατών μελών της και των κύριων διεθνών εταίρων είναι ουσιαστικής σημασίας και μπορεί να βελτιωθεί.

Η εταιρική σχέση με τους γείτονές μας είναι αμοιβαία επωφελής. Η Ε.Ε. είναι ο κύριος εμπορικός εταίρος για τους περισσότερους γείτονές της. Η βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη και η δημιουργία θέσεων εργασίας στις γείτονες χώρες ωφελεί και την Ε.Ε. Η κυκλοφορία ανθρώπων έχει θετικά αποτελέσματα για το σύνολο της γειτονίας, η διευκόλυνση της κινητικότητας των φοιτητών, των εργαζομένων και των τουριστών, αποθαρρύνει την παράνομη μετανάστευση και την εμπορία ανθρώπων.

Η νέα προσέγγιση πρέπει να βασίζεται σε αμοιβαία λογοδοσία και σε μια κοινή δέσμευση σχετικά με τον σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και του κράτους δικαίου. Το σύστημα αυτό θα επιτρέπει σε κάθε χώρα-εταίρο να αναπτύξει τους δεσμούς της με την Ε.Ε. όσον αφορά τις

δικές της φιλοδοξίες, ανάγκες και δυνατότητες. Για όσες νότιες και ανατολικές γειτονικές χώρες επιθυμούν και θέλουν να συμμετέχουν, το όραμα αυτό περιλαμβάνει τη στενότερη οικονομική και πολιτική συνεργασία.

Η νέα προσέγγιση, έχει ως στόχο:

(1) παροχή μεγαλύτερης υποστήριξης προς τους εταίρους που ασχολούνται με την οικοδόμηση δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, τα οποία πολλοί Ευρωπαίοι θεωρούν δεδομένα, όπως είναι η ελευθερία της σκέψης, συνείδησης και θρησκείας.

(2) στήριξη της οικονομικής ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς

(3) την ενίσχυση της περιφερειακής διάστασης της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας, η οποία καλύπτει την Ανατολική Εταιρική Σχέση και την Νότια Μεσόγειο.

(4) Προβλέπονται μηχανισμοί και μέσα, τα οποία θα μπορούν να εκπληρώσουν αυτούς τους στόχους.

Όσο περισσότερο και όσο πιο γρήγορα προοδεύει μια χώρα στις εσωτερικές μεταρρυθμίσεις της, τόσο μεγαλύτερη θα είναι η υποστήριξη της Ε.Ε. Για τις χώρες όπου η μεταρρύθμιση αργεί ή δεν πραγματοποιείται, η Ε.Ε. θα επανεξετάσει τη χρηματοδότηση ή ακόμα και τη μείωσή της.

Τα μέτρα που θα λάβει η Ε.Ε.:

Εκδημοκρατισμός των χωρών:

- Προσαρμογή της στήριξης της προς τους εταίρους, ανάλογα με την πρόοδο στις πολιτικές μεταρρυθμίσεις και την οικοδόμηση της δημοκρατίας

Κοινωνική συνεργασία:

- Καθιέρωση συνεργασιών σε κάθε γειτονική χώρα και έτσι ώστε η υποστήριξη της Ε.Ε. να καταστεί πιο εύκολα προσβάσιμη σε αστικούς κοινωνικούς οργανισμούς.

- Στήριξη της δημιουργίας ενός Ευρωπαϊκού Κληροδοτήματος για τη Δημοκρατία, με σκοπό τη βοήθεια πολιτικών κομμάτων, μη εγγεγραμμένων ΜΚΟ, εργατικών συνδικάτων και άλλων κοινωνικών εταίρων.

- Προώθηση της ελευθερίας των μέσων μαζικής ενημέρωσης με την υποστήριξη των οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών, της πρόσβασης στο διαδίκτυο και της χρήσης των ηλεκτρονικών μέσων επικοινωνίας

- Ενίσχυση των διαλόγων για τα ανθρώπινα δικαιώματα

Εντατικοποίηση της συνεργασίας για την πολιτική και την ασφάλεια

- Ενίσχυση της συμμετοχής της ΕΕ για την επίλυση παρατεταμένων συγκρούσεων

- Ενίσχυση της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας

- Προώθηση της κοινής δράσης με τους εταίρους της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας στο πλαίσιο διεθνών συνεδρίων, σχετικά με καίρια ζητήματα ασφάλειας.

Ενίσχυση της βιώσιμης οικονομικής και κοινωνικής ανάπτυξης

- Υποστήριξη των χωρών οι οποίες προωθούν πολιτικές για ισχυρή και βιώσιμη ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς,

- Ενίσχυση της βιομηχανικής συνεργασίας

- Βοήθεια για τη διοργάνωση εκδηλώσεων για την προώθηση των επενδύσεων

- Προώθηση των άμεσων επενδύσεων από ευρωπαϊκές μικρομεσαίες επιχειρήσεις

- Αξιοποίηση του πιλοτικού προγράμματος περιφερειακής ανάπτυξης για την αντιμετώπιση των

οικονομικών ανισοτήτων μεταξύ των περιφερειών

- Δημιουργία νέων πρότυπων προγραμμάτων για τη στήριξη της γεωργικής και αγροτικής ανάπτυξης
- Ενίσχυση του μακροοικονομικού πολιτικού διαλόγου με τους εταίρους, με σκοπό να υλοποιηθούν προηγμένες οικονομικές μεταρρυθμίσεις
- Βελτίωση της αποτελεσματικότητας της μακροοικονομικής βοήθειας
- Ενίσχυση του διαλόγου για την απασχόληση και την κοινωνική πολιτική

Ενδυνάμωση των εμπορικών δεσμών

- Διαπραγμάτευση των Ζωνών Ελεύθερου Εμπορίου με πρόθυμους και ικανούς εταίρους
- Περαιτέρω ανάπτυξη εμπορικών παραχωρήσεων, ιδίως στους τομείς που είναι πιθανότερο να προσφέρουν μια άμεση ώθηση στις οικονομίες των εταίρων

Ενίσχυση τμηματικής συνεργασίας

- Ιδιαίτερη έμφαση στη γνώση και την καινοτομία, στην κλιματική αλλαγή, στο περιβάλλον, στην ενέργεια, στις μεταφορές και στην τεχνολογία
- Διευκόλυνση της συμμετοχής των εταίρων στις εργασίες των επιλεγμένων οργανισμών της ΕΕ και προγραμμάτων Μετανάστευση και κινητικότητα
- Εντατικοποίηση της διαδικασίας διευκόλυνσης παροχής visa
- Ανάπτυξη των υφιστάμενων εταιρικών σχέσεων κινητικότητας και δημιουργία νέων.
- Υποστήριξη την πλήρους χρήσης, από τα κράτη μέλη, των δυνατοτήτων που προσφέρονται από τον Ευρωπαϊκό Κώδικα Θεωρήσεων.

Ενίσχυση της Ανατολικής Συνεργασίας

- Σύναψη και εφαρμογή των συμφωνιών σύνδεσης, συμπεριλαμβανομένων των DCFTAs
- Συνέχιση του εκδημοκρατισμού

- Συνέχιση της διευκόλυνσης χορήγησης και απελευθέρωσης visa.
- Βελτίωση της τομεακής συνεργασίας, ιδίως του τομέα της αγροτικής ανάπτυξης
- Προώθηση των ωφελειών της ανατολικής εταιρικής σχέσης με τους πολίτες
- Εντατικοποίηση της εργασίας με την κοινωνία των πολιτών και τους κοινωνικούς εταίρους.

Οικοδόμηση της εταιρικής σχέσης για τη δημοκρατία και την κοινή ευημερία στη Νότια Μεσόγειο

- Εγκαθίδρυση προγραμμάτων δημιουργίας θεσμών, παρόμοια με εκείνα
- των ανατολικών εταίρων
- Έναρξη διαλόγου για τη μετανάστευση, την κινητικότητα και την ασφάλεια με την Τυνησία, το Μαρόκο και Αίγυπτο (ως ένα πρώτο βήμα προς μια εταιρική σχέση κινητικότητας)
- Ενίσχυση της ευρω-μεσογειακής βιομηχανικής συνεργασίας
- Δημιουργία νέων πρότυπων προγραμμάτων για τη στήριξη της γεωργικής και αγροτικής ανάπτυξης
- Εστίαση στη δράση της Ένωσης για τη Μεσόγειο σε συγκεκριμένα έργα, με σαφή οφέλη για τους πληθυσμούς της περιοχής της Μεσογείου
- Προώθηση της περιφερειακής συνεργασίας
- Ενίσχυση του διαλόγου για την απασχόληση και την κοινωνική πολιτική.
- Σαφέστερες προτεραιότητες μέσω ισχυρότερης πολιτικής στήριξης
- Έμφαση στα σχέδια δράσης της ΕΠΓ και στη βοήθεια της ΕΕ σε μικρότερο αριθμό προτεραιοτήτων, η οποία θα υποστηρίζεται από συγκεκριμένα κριτήρια

Χρηματοδότηση

- Επαναπροσδιορισμός των προβλεπόμενων και προγραμματισμένων κονδυλίων του ENPI, καθώς και άλλων σχετικών μέσων εξωτερικής πολιτικής.
 - Παροχή πρόσθετων πόρων άνω του 1 δισ. ευρώ μέχρι το 2013 για την αντιμετώπιση επειγουσών αναγκών των γειτονικών χωρών.
 - Κινητοποίηση της ενδυνάμωσης του προϋπολογισμού από διάφορες πηγές
 - Ταχεία υποβολή προτάσεων για τον προϋπολογισμό (μεταφορές για το 2011, διορθωτική επιστολή για το 2012, εκ νέου προγραμματισμός για το 2013).
- Η συμμετοχή της ΕΤΕ και της ΕΤΑΑ
- Εξασφάλιση πρόσθετων δανειακών δυνατοτήτων από την ΕΤΕπ και την ΕΤΑΑ.
 - Προγραμματισμός για το 2013 και μετέπειτα
 - Προώθηση ευέλικτης και πιο απλής παράδοσης της βοήθειας στο πλαίσιο της μετά το 2013 διαδοχής του ENPI

- Εντατικοποίηση των προσπαθειών συντονισμού μεταξύ της ΕΕ, των κρατών μελών και άλλων διμερών χορηγών.

Η γειτνίαση μας προσφέρει μεγάλες ευκαιρίες για αμοιβαίως επωφελή ολοκλήρωση και συνεργασία. Η νέα προσέγγιση της ΕΠΓ που καθορίζεται στην παρούσα ανακοίνωση αποτελεί ένα βήμα προς την κατεύθυνση της συνεργασίας με τις γείτονες χώρες.

Οι προκλήσεις είναι πολλές και η πλήρης εκπλήρωσή τους μπορεί να πάρει χρόνο. Αυτό που επιδιώκουμε από κοινού είναι μια δημοκρατική, ευημερούσα και σταθερή περιοχή, όπου περισσότερα από 800 εκατομμύρια άνθρωποι μπορούν να ζουν, να εργάζονται και να διαμορφώνουν το μέλλον της χώρας τους, πεπεισμένοι ότι η ελευθερία τους, η αξιοπρέπειά τους και τα δικαιώματά τους θα γίνονται σεβαστά.

EXTENDED DEADLINE: 30 June 2011

CALL FOR PARTICIPATION

2011 Summer School

“Rescaling Government: Reforming public administration and local government”

18 – 23 September 2011, Vouliagmeni, Greece

The 2011 Summer School in "Rescaling Government: Reforming public administration and local government", supported by EURA (European Urban Research Association) and EUROLOC will be hosted and financially supported by the International Centre for Black Sea Studies (ICBSS), a related body of the Organisation of the Black Sea Economic Cooperation (BSEC) which serves as its acknowledged think-tank. This year's summer school will take place from Sunday 18 until Friday 23 September 2011 on the coastal zone of Athens, Vouliagmeni.

Aims: The 2011 Summer School aims at organizing specialized courses for Ph.D. students whose research topics are related to the field of public policies and local government. Given the latest institutional reforms that have been made in countries such as Denmark and Greece, this year's Summer School gives emphasis on the evaluation of territorial and functional reforms and the methodology used for this purpose. PhD students fluent in English are welcome to submit an abstract (350 words) of their on-going research and apply until 30 June 2011. All applicants should send their filled application form to the following e-mail address: summer.school@icbss.org

All practical information regarding the Summer School can be found on the websites of:
 EURA <http://www.eura.org/>, EUROLOC <http://www.uni-stuttgart.de/soz/avps/euroloc/> and
 ICBSS <http://www.icbss.org/>

ΦΑΚΕΛΟΣ

Η ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΚΑΙ Η ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗΣ³

Λόγω της κρίσης στη Βόρειο Αφρική, από τις αρχές του έτους, σημειώθηκε μαζική μετακίνηση πληθυσμών από διάφορες χώρες της Βορείου Αφρικής και ιδίως από τη Λιβύη. Περισσότερα από 650.000 άτομα εγκατέλειψαν το έδαφος της Λιβύης και φιλοξενήθηκαν σε γειτονικές χώρες, κυρίως στην Τυνησία και την Αίγυπτο. Περισσότεροι από 25.000 μετανάστες, κυρίως από την Τυνησία και σε μικρότερο βαθμό από άλλες αφρικανικές χώρες, κατευθύνθηκαν στην Ε.Ε., και ιδιαίτερα στην Ιταλία (οι περισσότεροι στο ιταλικό νησί Lampedusa) και στη Μάλτα, χώρες που δέχονται ισχυρές μεταναστευτικές πιέσεις. Επιπλέον, σημαντικός αριθμός προσφύγων διαφόρων εθνικοτήτων εγκατέλειψαν τη Λιβύη. Τα γεγονότα αυτά βάλλουν όλο και περισσότερο τα συστήματα προστασίας και υποδοχής σε ορισμένα από τα κράτη μέλη της Ε.Ε.

Η επίσημη συζήτηση στην Ευρώπη για τη μετανάστευση ξεκίνησε στις 26 Απριλίου, με *κοινή επιστολή* που έστειλαν ο Γάλλος Πρόεδρος Nicolas Sarkozy και ο Ιταλός Πρωθυπουργός Silvio Berlusconi στον Πρόεδρο της Ε.Ε. Herman Van Rompuy και τον Πρόεδρο της Επιτροπής José Manuel Barroso, για να συζητήσουν το ενδεχόμενο προσωρινής επαναφοράς των ελέγχων στα σύνορα. Με αυτήν την επιστολή τους οι δύο ευρωπαίοι αξιωματούχοι ασκούν κριτική στην παρούσα διακυβέρνηση του χώρου Schengen. Η επιστολή προτείνει επίσης να καταστεί ευκολότερο στα κράτη μέλη του χώρου Schengen να εισάγουν ελέγχους στα εσωτερικά τους σύνορα. Μέχρι τώρα, τα κράτη μέλη μπορούν να εισάγουν μόνο προσωρινούς τέτοιους ελέγχους σε περίπτωση σοβαρής απειλής της δημόσιας τάξης. Επισημαίνεται ότι το προτεινόμενο κείμενο μιλάει για «εξαιρετικές δυσκολίες». Υπενθυμίζεται ότι τον Απρίλιο του 2011, η Γαλλία επανεισήγαγε εσωτερικούς συνοριακούς ελέγχους στα σύνορα με την Ιταλία ώστε να παρεμποδίσει την κινητικότητα των μεταναστών, στους οποίους η Ιταλία είχε χορηγήσει άδειες προσωρινής παραμονής.

Η επιστολή ασκεί κριτική επίσης στον *μηχανισμό αξιολόγησης του χώρου Schengen*, σύμφωνα με τον οποίο το εκτελεστικό όργανο της Ε.Ε. αναλαμβάνει τον έλεγχο της εφαρμογής των κανόνων του Schengen. Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με προσχέδιο της 15^{ης} Απριλίου, η Ε. Επιτροπή προβλέπει το σχεδιασμό ενός «μηχανισμού» που θα εκθέτει με σαφήνεια πότε και για πόσο χρονικό διάστημα θα επαναφέρονται οι συνοριακοί έλεγχοι όταν μια χώρα δεν είναι σε θέση να διαχειρίζεται τα σύνορά της ή αν υπάρχει μεγάλη εισροή μεταναστών. Ένας τέτοιος μηχανισμός θα εφαρμόζεται για περιορισμένο χρονικό διάστημα, έως ότου αποδώσουν τα άλλα μέτρα (έκτακτης ανάγκης) που θα έχουν ληφθεί για τη σταθεροποίηση της κατάστασης, στο αντίστοιχο τμήμα των εξωτερικών συνόρων, σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή /και εθνικό επίπεδο, για την καλύτερη συμμόρφωση με τους κοινούς κανόνες.

³ Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, Ετήσια Έκθεση για τη Μετανάστευση και το Άσυλο, Βρυξέλλες, 24.5.2011, COM(2011) 291 τελικό & Ανακοίνωση της Επιτροπής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, Βρυξέλλες, 4.5.2011, COM(2011) 248 τελικό & Διάφορα σχετικά δημοσιεύματα από τον euobserver.com και το www.euractiv.com

Η Ανακοίνωση της Ε. Επιτροπής (4/5/2011)

Σε συνέχεια των πρωτοαναφερθέντων, η Ε.Ε. παρουσίασε (4/5/2011) πρωτοβουλίες για μια πιο διαρθρωμένη, συνεκτική και ταχείας αντίδρασης προσέγγιση της Ε.Ε. όσον αφορά τις προκλήσεις και τις δυνατότητες στον τομέα της μετανάστευσης. Οι εν λόγω πρωτοβουλίες αναλαμβάνονται επιπλέον των επειγόντων βραχυπρόθεσμων μέτρων που έχουν ήδη ληφθεί από την Ε. Επιτροπή για την αντιμετώπιση της μεταναστευτικής κατάστασης στη Μεσόγειο και των μεταναστευτικών πιέσεων στα κράτη μέλη που βρίσκονται στην πρώτη γραμμή. Οι πρωτοβουλίες καλύπτουν διάφορες πτυχές της μετανάστευσης, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι ενισχυμένοι διασυνοριακοί έλεγχοι και η διακυβέρνηση Σένγκεν, η ολοκλήρωση του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου, η πιο εστιασμένη νόμιμη μετανάστευση, η ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών για την επιτυχή ένταξη των μεταναστών και μια στρατηγική προσέγγιση των σχέσεων με τις τρίτες χώρες σε θέματα μετανάστευσης.

Συγκεκριμένα, η Ε. Επιτροπή προτείνει μια σειρά πρωτοβουλιών που καλύπτουν τις ακόλουθες πτυχές:

- Ολοκλήρωση του Κοινού Ευρωπαϊκού Συστήματος Ασύλου μέχρι το 2012, σύμφωνα με τις θεμελιώδεις αξίες και τις διεθνείς υποχρεώσεις της Ένωσης.
- Ενίσχυση των διασυνοριακών ελέγχων και της διακυβέρνησης Σένγκεν για την αντιμετώπιση της παράνομης μετανάστευσης, ούτως ώστε να διασφαλιστεί ότι κάθε κράτος μέλος ελέγχει αποτελεσματικά το τμήμα των εξωτερικών συνόρων της Ένωσης που του ανήκει, σύμφωνα με τους κανόνες και το πνεύμα της νομοθεσίας της Ε.Ε., και να αναπτυχθεί εμπιστοσύνη όσον αφορά την αποτελεσματικότητα του συστήματος της ΕΕ για τη διαχείριση της μετανάστευσης.
- Καλύτερα εστιασμένη νόμιμη μετανάστευση στην Ε.Ε. προκειμένου να διευκολυνθεί η μετανάστευση ατόμων με χρήσιμες δεξιότητες για την Ε.Ε. η οποία θα καλύψει τις αναμενόμενες ελλείψεις σε εργατικό δυναμικό και δεξιότητες και θα συμβάλει στην αντιμετώπιση της αναμενόμενης μείωσης του ενεργού της πληθυσμού.
- Ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών σχετικά με τις προσεγγίσεις των κρατών μελών στην ένταξη των νόμιμων μεταναστών στην Ε.Ε., με τρόπο που θα διασφαλίσει τη μεγιστοποίηση του οικονομικού οφέλους από τη μετανάστευση και θα διασφαλίσει την κοινωνική αρμονία στην Ένωση.
- Μια στρατηγική προσέγγιση των σχέσεων με τρίτες χώρες στα θέματα της μετανάστευσης, με στόχο τη διευκόλυνση της μετακίνησης ατόμων μέσω ενισχυμένων δυνατοτήτων νόμιμης μετανάστευσης, σε συνδυασμό με μέτρα καταπολέμησης της παράνομης μετανάστευσης.

Η Ε. Επίτροπος για τις εσωτερικές υποθέσεις Cecilia Malmström, παρουσίασε τις πρωτοβουλίες που σηματοδοτούν αυτό που αποκάλεσε «*πιο δομημένη προσέγγιση στις προκλήσεις και τις ευκαιρίες της μετανάστευσης, στο πλαίσιο των δημοκρατικών επαναστάσεων που εκτυλίσσονται στη Μεσόγειο*». Επιπροσθέτως, οι κύριες πολιτικές ομάδες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου απάντησαν με ισχυρές πολιτικές δηλώσεις, στέλνοντας το μήνυμα ότι αυτό που ουσιαστικά ξεκίνησε ως «διασυνοριακή διαμάχη» μεταξύ Γαλλίας και Ιταλίας θα μπορούσε να έχει εκτεταμένες συνέπειες στη γενικότερη κατεύθυνση της Ε.Ε.

Οι προτάσεις της Ε. Επιτροπής για τη μετανάστευση (25/5/2011)

Σε συνέχεια της προαναφερθείσας Ανακοίνωσής της, η Ε. Επιτροπή πρότείνει μια δέσμη μέτρων με σκοπό τη βελτίωση της διαχείρισης των μεταναστευτικών ροών από την περιοχή της νότιας Μεσογείου, καθώς και τις τροποποιήσεις στον κανονισμό περί θεωρήσεων, ώστε να εξασφαλιστεί ότι οι μετακινήσεις χωρίς θεώρηση δεν οδηγούν σε καταχρήσεις. Η αλληλεγγύη με τα κράτη μέλη που είναι περισσότερο εκτεθειμένα σε μεταναστευτικές πιέσεις και η στενότερη συνεργασία με τρίτες χώρες κρίνονται ως απολύτως απαραίτητα στοιχεία.

- Η ανακοίνωση σχετικά με τη διενέργεια διαλόγου με τις χώρες της νότιας Μεσογείου για τη μετανάστευση, την κινητικότητα και την ασφάλεια. Η Επιτροπή προτείνει τη διεξαγωγή διαλόγου για τη μετανάστευση, την κινητικότητα και την ασφάλεια με τις χώρες της Βορείου Αφρικής. Ο διάλογος αυτός πρέπει να περιλαμβάνει όλες τις μεταναστευτικές πτυχές της μελλοντικής σχέσης της Ε.Ε. με την περιοχή. Θα συναφθούν εταιρικές σχέσεις κινητικότητας με σκοπό την καλύτερη διαχείριση των δυνατοτήτων νόμιμης κινητικότητας μεταξύ της Ε.Ε. και των χωρών της Βορείου Αφρικής. Οι εταιρικές αυτές σχέσεις θα συγκροτηθούν από κοινού με καθεμία από τις χώρες εταίρους και σε συνεργασία με τα κράτη μέλη της Ε.Ε. Σκοπός είναι να βοηθήσουν τις χώρες αυτές να αξιοποιήσουν καλύτερα το εργατικό τους δυναμικό, για παράδειγμα με την παροχή συνδρομής για την ανάπτυξη προγραμμάτων πρόσληψης, με την αναγνώριση δεξιοτήτων ή με την στήριξη των μεταναστών που επιστρέφουν στη χώρα τους ώστε να συμβάλουν στην ανάπτυξή της. Μια τέτοια δομημένη συνεργασία θα βοηθήσει και τα κράτη μέλη να καλύψουν τις ελλείψεις τους σε εργατικό δυναμικό. Όπως είναι φυσικό, θα πρέπει να θεσπιστούν επαρκείς διασφαλίσεις για τη διευκόλυνση της κινητικότητας. Στο πλαίσιο του διαλόγου οι εταίροι μας θα πρέπει να φροντίσουν να λάβουν όλα τα κατάλληλα μέτρα για την πρόληψη της παράνομης μετανάστευσης και να επιτρέπουν τον επαναπατρισμό των υπηκόων τους που δεν έχουν δικαίωμα παραμονής στην Ευρώπη. Τις τελευταίες εβδομάδες, η Ε. Επιτροπή πραγματοποίησε κάποιες πρώτες επαφές με την Τυνησία και την Αίγυπτο για την έναρξη των διαλόγων αυτών, ενώ ελπίζει να ανοίξει ανάλογο διάλογο και με άλλα ενδιαφερόμενα μέρη στο εγγύς μέλλον.

- Η Ετήσια έκθεση για τη μετανάστευση και το άσυλο (2010): Η Ετήσια έκθεση για τη μετανάστευση και το άσυλο (2010) αναφέρει τις κύριες εξελίξεις που σημειώθηκαν το περασμένο έτος τόσο σε επίπεδο ΕΕ όσο και σε επίπεδο κρατών μελών στον τομέα της μετανάστευσης. Για παράδειγμα, επισημαίνει τα μέτρα που ελήφθησαν για τη στήριξη της Ελλάδας στη διαχείριση των εξωτερικών της συνόρων, πράγμα το οποίο σήμαινε την τοποθέτηση από την FRONTEX συνοριακών φρουρών από άλλες ευρωπαϊκές χώρες στα χερσαία σύνορα της Ελλάδας με την Τουρκία, καθώς και εκτενή βοήθεια προς την Ελλάδα από μέρους της Ε. Επιτροπής και των κρατών μελών για την πραγματοποιούμενη πλήρη αναδιάρθρωση του συστήματος ασύλου της χώρας. Για να διορθωθούν οι αδυναμίες, η έκθεση περιλαμβάνει και πολιτικές συστάσεις όσον αφορά στην ενίσχυση των συνοριακών ελέγχων, την πρόληψη της παράνομης μετανάστευσης, τη διευκόλυνση της νόμιμης μετανάστευσης, την ανάπτυξη κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου, την

ένταξη των υπηκόων τρίτων χωρών και την ανάπτυξη της εξωτερικής διάστασης της μεταναστευτικής πολιτικής της Ε.Ε.

- Η πρόταση για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) 539/2001 για τις θεωρήσεις. Η πολιτική σε θέματα θεωρήσεων αποτελεί κρίσιμη συνιστώσα μιας αποτελεσματικής ευρωπαϊκής μεταναστευτικής πολιτικής. Η ισχύουσα νομοθεσία της Ε.Ε. για την πολιτική σε θέματα θεωρήσεων δεν επιτρέπει την ταχεία λήψη αποφάσεων. Η διαδικασία άρσης ή θέσπισης υποχρεώσεων θεώρησης ακολουθεί την κανονική διαδικασία συναπόφασης και, ως εκ τούτου, μπορεί να διαρκέσει αρκετά χρόνια. Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις προβλέπουν την εισαγωγή ρήτρας διασφάλισης που θα επιτρέπει, υπό ορισμένες έκτακτες προϋποθέσεις, την προσωρινή επανεισαγωγή της υποχρέωσης θεώρησης για υπηκόους τρίτων χωρών. Ένας τέτοιος μηχανισμός θα παρείχε στην ΕΕ ένα μέσο το οποίο θα μπορούσε να εφαρμοστεί μόνον σε εξαιρετικές περιπτώσεις, για την αντιστάθμιση τυχόν σοβαρών αρνητικών συνεπειών της απελευθέρωσης του καθεστώτος των θεωρήσεων και ιδίως της άφιξης στην ΕΕ μεγάλου αριθμού παράνομων μεταναστών ή ατόμων που ζητούν άσυλο για λόγους που δεν είναι εντελώς βάσιμοι. Οι προτεινόμενες τροποποιήσεις θα συμβάλουν στην αύξηση της εμπιστοσύνης των κρατών μελών όσον αφορά τη διακυβέρνηση στον τομέα των θεωρήσεων και μελλοντικά μέτρα απελευθέρωσης του καθεστώτος των θεωρήσεων.

Αυτές οι προτάσεις προετοιμάζουν τη συζήτηση όσον αφορά την ευρωπαϊκή πολιτική σε θέματα ασύλου και μετανάστευσης με τους αρχηγούς κρατών και κυβερνήσεων της Ε.Ε. κατά τη σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στις 24 Ιουνίου 2011.

Τί αποφάσεις θα ληφθούν στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Ιουνίου για τους μετανάστες;

Τον Ιούνιο, θα συνέλθει υπό την προεδρία του Herman Van Rompuy το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο με σκοπό να επικεντρωθεί στον έλεγχο των συνόρων, τη μετανάστευση και την πολιτική για τους πρόσφυγες. Ένα θέμα το οποίο δε φαίνεται να απασχολεί ιδιαίτερα (με μόνη εξαίρεση ίσως τα νεότερα κράτη μέλη της ανατολικής Ευρώπης) το Βρετανό πρωθυπουργό David Cameron και το Γάλλο Πρόεδρο Nicolas Sarkozy οι οποίοι είναι απορροφημένοι με τον πόλεμο στη Λιβύη αλλά ούτε και την Angela Merkel και το Silvio Berlusconi οι οποίοι αντιμετωπίζουν εσωτερικά πολιτικά προβλήματα. Το κύριο θέμα που προβληματίζει την τρέχουσα περίοδο τους Ευρωπαίους είναι οι αγορές και το ευρώ.

Το τοπίο επομένως είναι ασαφές. Τί να προσδοκά λοιπόν κανείς; Πρώτον, η Σύνοδος Κορυφής υποτίθεται ότι θα οδηγήσει σε μια ευρεία ευρωπαϊκή στρατηγική για τη μετανάστευση και την πολιτική ασύλου. Ωστόσο, η αστάθεια στη Βόρεια Αφρική θα βρεθεί αναπόφευκτα στο επίκεντρο της συζήτησης. Ο Ιταλός πρωθυπουργός επιμένει κατηγορηματικά ότι η χώρα του χρειάζεται βοήθεια για να ανταπεξέλθει στο «ανθρώπινο τσουνάμι» από τη Λιβύη και την Τυνησία. Η επικαλούμενη «αλληλεγγύη» από πλευράς Berlusconi μεταφράζεται στο να αναλάβουν οι εταίροι κάποιους από τους 20.000 μετανάστες οι οποίοι σήμερα στεγάζονται σε σκηνές καταυλισμών στο νησί Lampedusa

* Ελεύθερη μετάφραση του άρθρου του Hugo Brady, *The June European Council: Migrants on their minds*, 8/04/2011 στο <http://centreforeuropeanreform.blogspot.com/2011/04/june-european-council-migrants-on-their.html>.

και στην ηπειρωτική περιοχή της Puglia. Η Ε.Ε. έχει συνδράμει χρηματικώς καθώς επίσης με ανθρωπιστική αποστολή και συνοριοφύλακες από τη Frontex. Παρ' όλα αυτά, οι Ιταλοί ζητούν περισσότερη βοήθεια. Η «ρεαλιστική» μεταναστευτική πολιτική της χώρας η οποία σε μεγάλο βαθμό υποστηρίζεται σε συνεργασία με δικτάτορες τύπου Muammar Gaddafi και Ben Ali είναι στα πρόθυρα κατάρρευσης με τις υποστηριζόμενες από πλευράς ΕΕ εξεγέρσεις.

Σύμφωνα με τους κανόνες της Ε.Ε., οι πρόσφυγες που ζητούν άσυλο πρέπει να γίνονται αποδεκτοί από την πρώτη χώρα υποδοχής εκτός και αν παρατηρηθεί μαζική εισροή προσφύγων. Παρά το γεγονός ότι 20.000 είναι μεγάλος αριθμός ανθρώπων, απέχει μακράν από την εισροή που πραγματοποιήθηκε το 1999 με τον πόλεμο στο Κοσσυφοπέδιο. Λόγω του γεγονότος ότι Αλβανοί Κοσσοβάρηδες κατέφυγαν στη Δυτική Ευρώπη κατά εκατοντάδες χιλιάδες, αυτό είχε ως συνέπεια να οδηγήσει τις ευρωπαϊκές χώρες-μέλη να προβλέψουν κάποια παρέκκλιση σε ό,τι αφορούσε την πρώτη χώρα υποδοχής που μέχρι τότε αποτελούσε τον κανόνα. Επιπλέον, αρκετές βορειο-ευρωπαϊκές χώρες –συμπεριλαμβανομένης, στην περίπτωση αυτή, της Γαλλίας– δέχονται τυπικά περισσότερους αιτούντες άσυλο από ότι η Ιταλία, τόσο αναλογικά όσο και συνολικά σε αριθμό. Βάσει της σημερινής κατάστασης, δε διαφαίνεται η πιθανότητα νέων αποφάσεων όπως έχει ζητηθεί από την Ιταλία, τη Μάλτα και κάποια άλλα μεσογειακά κράτη-μέλη.

Δεύτερον, οι ευρωπαίοι ηγέτες υποστηρίζουν μια ευρωπαϊκή μεταναστευτική πολιτική μόνο στο μέτρο που αυτό συνεπάγεται αυστηρότερους ελέγχους στα σύνορα και επαναπατρισμό. Ωστόσο η Ε. Επιτροπή πρότεινε να δοθούν στη Frontex περισσότερες αρμοδιότητες. Πρόκειται να δημοσιευτεί το 2012 σχετική νομοθεσία για την αναβάθμιση των συνοριακών ελέγχων στην περιοχή Schengen βασιζόμενη στις νέες τεχνολογίες. Οι χώρες της Ε.Ε. έχουν δείξει ελάχιστο ενδιαφέρον στις προτάσεις της Επιτροπής που αφορούν σε περισσότερο νόμιμη μετανάστευση. Αυτό ίσχυε ακόμα και όταν οι οικονομικές συνθήκες στην Ευρώπη ήταν ευνοϊκές και η ανεργία σχετικά χαμηλή. Εντούτοις η δημιουργία περισσότερων νομικών οδών μετανάστευσης στην ΕΕ, όπως για παράδειγμα μια κοινή ευρωπαϊκή άδεια παραμονής, θα ενίσχυε σημαντικά τη διαπραγματευτική θέση της Ε. Επιτροπής έναντι των γειτονικών χωρών αναφορικά με τους ελέγχους στα σύνορα και την επιστροφή των παράνομων μεταναστών.

Τρίτον, οι ηγέτες της Ε.Ε. έχουν συζητήσει αυτά τα ζητήματα παλαιότερα. Το 2008, υπέγραψαν ένα «σύμφωνο για τη μετανάστευση» υπό τη γαλλική προεδρία, όταν η agenda καθοριζόταν τότε ακόμα από την εξάμηνη εκ περιτροπής προεδρία. Το σύμφωνο διακήρυττε ότι η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων μεταξύ των χωρών της Ε.Ε. και η έννοια του χώρου Schengen όπου πραγματοποιούνται ταξίδια χωρίς διαβατήριο θα έπρεπε να συνδεθούν με τις εθνικές πολιτικές μετανάστευσης. Το κείμενο δεσμεύει όλα τα κράτη-μέλη σε αυστηρότερους συνοριακούς ελέγχους και σε επαναπατρισμό των μεταναστών που διαμένουν παράνομα στο έδαφός τους. Ωστόσο, δεν υπήρξαν ιδιαίτερα ορατά αποτελέσματα.

Δεδομένου ότι αρκετοί ηγέτες της Ε.Ε. είναι ευάλωτοι σε πολιτικές προκλήσεις στο εσωτερικό της χώρας τους από τα κόμματα της ακροδεξιάς, η επίλυση του μεταναστευτικού ζητήματος σε ευρωπαϊκό επίπεδο είναι κατανοητή. Αλλά η ιδέα ότι η «Ευρώπη» θα συμβάλει στη μείωση της παράνομης μετανάστευσης δραματικά είναι σε μεγάλο βαθμό μια ψευδαίσθηση. Μια ευρωπαϊκή μεταναστευτική πολιτική δε θα μειώσει δραστικά τον αριθμό των ανειδίκευτων μεταναστών που φτάνουν στις ευρωπαϊκές ακτές. Οι μεταναστευτικές τάσεις οφείλονται στις ανισότητες του πλούτου, την αντίθεση μεταξύ

αστάθειας στην πατρίδα του μετανάστη και την υψηλή ποιότητα ζωής στην Ευρώπη, και τη ζήτηση για φθινό εργατικό δυναμικό. Ακόμη και «φωτισμένες» πολιτικές, όπως η απελευθέρωση του εμπορίου και η αναπτυξιακή βοήθεια, που αποσκοπούν στην αποθάρρυνση της μετανάστευσης από τις χώρες προέλευσης των μεταναστών, τείνουν να παράγουν διφορούμενα αποτελέσματα. Οι συνθήκες βελτιώνονται στις φτωχότερες χώρες αλλά το ίδιο συμβαίνει με την κινητικότητα των ανθρώπων που βιώνουν σε αυτές καθώς και τις προσδοκίες τους για μια καλύτερη ζωή στο εξωτερικό.

Με εξωφρενικούς περιορισμούς, όπως αυτούς που αναφέρθηκαν, τί μπορεί ο Van Rompuy να ελπίζει ότι θα επιτύχει τον Ιούνιο; Καταρχήν, μπορεί να προσπαθήσει να αποδυναμώσει τις απαιτήσεις περί αλληλεγγύης σε μια έννοια που έχει τονίσει κατά τη διάρκεια της κρίσης στην ευρωζώνη –την έννοια της *αμοιβαίας ευθύνης*. Στο πλαίσιο της μετανάστευσης, αυτό θα σήμαινε ότι οι χώρες της Ε.Ε. πρέπει να συνεργαστούν πολύ πιο ενεργά για την πρόληψη μελλοντικών μεταναστευτικών πιέσεων που θέτουν σε κίνδυνο την ελεύθερη κυκλοφορία και τα ταξίδια χωρίς διαβατήριο. Μια ιδέα θα ήταν να δημιουργηθούν διμερείς εταιρικές σχέσεις μεταξύ χωρών της ΕΕ που αγωνίζονται να διατηρήσουν τα εξωτερικά σύνορα και εκείνων που έχουν τους πόρους να διαθέσουν ή αντιμετωπίζουν λιγότερη μεταναστευτική πίεση. Οι συμπράξεις αυτές θα περιλαμβάνουν βασικές ομάδες εμπειρογνομόνων, με κατάλληλα προσόντα, που θα αποσπώνται στα εξωτερικά σύνορα των χωρών για μεγάλες χρονικές περιόδους. Επιπλέον, ο Van Rompuy μπορεί να εκκινήσει συζήτηση για το αν η δημιουργία μιας ευρωπαϊκής μεθοριακής φρουράς μπορεί να φανεί απαραίτητη.

Η Ε.Ε. διαθέτει τέσσερα κεφάλαια ώστε να συνδράμει τα κράτη-μέλη για την επιστροφή των παράνομων μεταναστών, την ενσωμάτωση των μειονοτήτων, τη μέριμνα για τους πρόσφυγες και τη διατήρηση των σύγχρονων ελέγχων των συνόρων. Στο σύνολό τους, αυτά αντιστοιχούν σε 0,5% (περίπου 550 εκατομμύρια ευρώ) του ετήσιου προϋπολογισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Με την προοπτική ότι η εσωτερική μετανάστευση στην Ευρώπη θα αυξηθεί τα επόμενα έτη, ο Πρόεδρος Van Rompuy θα μπορούσε να προτείνει στους ηγέτες να διπλασιάσουν το ποσό των χρημάτων που διατίθεται για τα κεφάλαια αυτά, στην προσεχή Σύνοδο Κορυφής, στον προϋπολογισμό για την περίοδο 2014 - 2021.

Τέλος, ο Van Rompuy θα μπορούσε να προωθήσει σύναψη «εταιρικών σχέσεων κινητικότητας» σχετικά με τη μετανάστευση από Αίγυπτο και Τυνησία. Πρόκειται για συμφωνίες, που διαχειρίζεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, βάσει των οποίων ορισμένες χώρες της Ε.Ε. προσφέρουν προσωρινές βίζες εργασίας σε πολίτες μιας χώρας, με αντάλλαγμα τη συνεργασία τους σε συνοριακούς ελέγχους και τον επαναπατρισμό. Θα μπορούσε ο Van Rompuy να προτείνει να προσφέρονται πολύ πιο γενναιόδωροι όροι στις χώρες που προσχωρούν στις συμφωνίες των Ηνωμένων Εθνών που απαγορεύουν τη χρήση βασανιστηρίων και προβλέπουν την προστασία των προσφύγων από εκείνες που δεν το πράττουν. Με την ενθάρρυνση των γειτονικών χωρών για την αντιμετώπιση των προσφύγων τους, η Ε.Ε. θα μπορούσε να επεκτείνει την έννοια της αμοιβαίας ευθύνης πέρα από τα σύνορά της –επιλογή που στο μέλλον, εφόσον οι καταστάσεις θεωρηθούν πρόσφορες, θα δοθεί ακόμα και στη Λιβύη.

ΞΕΝΟΣ ΤΥΠΟΣ

Αγγλικός Τύπος

Σύμφωνα με δημοσιεύματα του αγγλικού τύπου, βαθαίνουν οι αντιθέσεις μεταξύ των «27» κρατών μελών για την αντιμετώπιση του μεταναστευτικού κύματος, ενώ ορισμένα κράτη μέλη της Ε.Ε. εκφράζουν έντονη ανησυχία, ότι η παροχή καταφυγίου σε λαθρομετανάστες θα έχει ως αποτέλεσμα να εισέρχεται παράνομα στον χώρο της Ε.Ε. ολόένα και μεγαλύτερος αριθμός μεταναστών.

Όπως επισημαίνεται σε άρθρο του P. Spiegel, το ευρώ και ο χώρος Σένγκεν, τα δύο πιο ορατά επιτεύγματα της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, πλήττονται σημαντικά. Αναφέρεται χαρακτηριστικά ότι, ανά δεκαετία, μια κρίση διχάζει την Ευρωπαϊκή Ένωση και παρακωλύει την προσπάθεια των ευρωπαϊκών χωρών για περαιτέρω ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Είτε αυτή η κρίση προέρχεται από το εξωτερικό είτε από το εσωτερικό της Ε.Ε., τελικά το ευρωπαϊκό σχέδιο αναβιώνει. Αυτή τη φορά, όμως, η κατάσταση θα μπορούσε να είναι διαφορετική. Πλέον, η διαδικασία ολοκλήρωσης δεν έχει μόνο καθυστερήσει αλλά φαίνεται να έχει αρχίσει η αντίστροφη μέτρηση. Αυτή η ξαφνική εξέλιξη αντανάκλα τη θεαματική αλλαγή στις πολιτικές εξελίξεις. Το ερώτημα που τίθεται είναι κατά πόσον αυτή είναι μια προσωρινή έξαρση ή μια θεμελιώδης αλλαγή στον τρόπο που ασκείται η ευρωπαϊκή πολιτική.

- Cadman E, "European immigration: the numbers", 24/5/2011, Financial Times
- Groom B, "Low-skill jobs data stir migration debate", 26/5/2011, Financial Times
- Pignal S, "Defenders of the Schengen zone face a battle", 24/5/2011, Financial Times
- Chaffin J.D., "Brussels battles against return of borders", 12/5/2011, Financial Times
- Spiegel P., "European integration is unravelling", 30/5/2011, Financial Times
- "Yemen, Syria and Middle East unrest", 27/5/2011, The Guardian

Γαλλικός Τύπος

Σύμφωνα με δημοσιεύματα του γαλλικού τύπου, η Ευρώπη χωρίς σύνορα (όπως και η συζήτηση για το ευρώ) δημιουργεί εντάσεις μεταξύ Βορρά και Νότου. Το ευρωπαϊκό οικοδόμημα περνάει μία δύσκολη περίοδο. Τα σημάδια είναι ορατά: αύξηση της μισαλλοδοξίας, ενίσχυση της υποστήριξης των λαϊκιστικών και ξενοφοβικών κομμάτων, ενίσχυση των διακρίσεων, ισλαμικός εξτρεμισμός, μείωση των δημοκρατικών ελευθεριών και περιορισμός της ελευθερίας της έκφρασης στο όνομα της ανεξιθρησκείας.

Σύμφωνα με το γαλλικό τύπο, είναι απαραίτητο οι Ευρωπαίοι να ανταποκριθούν στην πρόκληση της μετανάστευσης με πιο συγκεκριμένο και αποφασιστικό τρόπο. Σύμφωνα με τους υπολογισμούς της Ευρωπαϊκής Επιτροπής το εργατικό δυναμικό θα μειωθεί κατά 100 εκατομμύρια περίπου μόνο στην Ε.Ε. τα επόμενα 50 χρόνια, ακόμα και αν ο πληθυσμός συνεχίσει να αυξάνεται. Η μετανάστευση αποτελεί μια λύση. Η πολιτιστική πολυμορφία αποτελεί μια σταθερά στην ευρωπαϊκή ιστορία. Λόγω της γήρανσης του πληθυσμού της, η Ευρώπη χρειάζεται περισσότερους μετανάστες. Χαρακτηριστικοί είναι οι τίτλοι στα πρωτοσέλιδα των μεγάλων γαλλικών εφημερίδων (Le Figaro, Le Monde): «Η Ευρώπη χρειάζεται τους μετανάστες για να εξασφαλίσει το επίπεδο ανάπτυξής της», «Κοινωνική Μετανάστευση: η πλειοψηφία στρέφεται, στην ιδέα της ταυτότητας» και «Η Ε.Ε. θέλει να κλείσει τα κενά της Σένγκεν». Ο Herman Van Rompuy, Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, δήλωσε ότι η Ευρώπη έχει να

αντιμετώπισει δύο προκλήσεις, «τη διασφάλιση της ευημερίας των ευρωπαίων πολιτών και τη διάδοση της ευημερίας και της σταθερότητας στον κόσμο, αρχίζοντας με τις γειτονικές χώρες. Πρόσθεσε ότι η Ε.Ε. μπορεί να αντιμετωπίσει αυτές τις προκλήσεις. Αυτό όμως, όπως υποστήριξε, «δε θα γίνει εν μια νυκτί αλλά σταδιακά».

Σύμφωνα με άλλο δημοσίευμα, ο κόσμος βιώνει αναταράξεις εξαιτίας των οικονομικών ανισορροπιών που επηρεάζουν ειδικά την Ευρώπη. Σε εθνικό επίπεδο, αυτό μεταφράζεται σε απώλεια της εμπιστοσύνης των πολιτών, απομονωτισμό και άνοδο του λαϊκισμού και των άλλων εθνικιστικών δυνάμεων. Γι' αυτό το λόγο κρίνεται απαραίτητο να αναζωογονηθεί το ευρωπαϊκό σχέδιο καθώς και η προσήλωση των πολιτών σε αυτό. Στο έκτακτο συμβούλιο των υπουργών Εσωτερικών της Ε.Ε. (12/5/2011) δεν έγινε σαφής αναφορά στο τί επιφυλάσσει το μέλλον. Το σχέδιο της Ε. Επιτροπής για προσωρινή επαναφορά των ελέγχων στα εθνικά σύνορα εντός του χώρου Σένγκεν θα πραγματοποιείται «όταν ένα κράτος-μέλος αποτυγχάνει να ασκήσει αποτελεσματικό έλεγχο των συνόρων του ή σε περίπτωση 'ισχυρής και απρόσμενης' μεταναστευτικής πίεσης». Την ιδέα αυτή συμμερίζονται Γαλλία και Ιταλία, μετά την άφιξη των μεταναστών από την Τυνησία και τη Λιβύη, και συμφωνεί και η Γερμανία, ως έναν τρόπο κάλυψης του κενού στο ισχύον καθεστώς, με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να έχει έντονες επιφυλάξεις. Σύμφωνα με τους υποστηρικτές της, αυτή η ιδέα αφορά την ικανότητα του χώρου Σένγκεν για την αντιμετώπιση κρίσεων. Ως ασφαλιστική δικλίδα, οι Βρυξέλλες υποστηρίζουν τη δημιουργία ενός μηχανισμού που θα αποφασίζει ποια κράτη θα αποκαταστήσουν τους ελέγχους και για πόσο χρονικό διάστημα. Αλλά Παρίσι και Βερολίνο δε συμφωνούν με αυτήν την ιδέα. «Το κράτος-μέλος είναι νομικά υπεύθυνο για τα σύνορά του. Κανείς δεν μπορεί να το υποχρεώσει να επαναφέρει τους ελέγχους», σύμφωνα με διπλωματική πηγή.

Στο πλαίσιο της συζήτησης για τη μετανάστευση και το άσυλο στην Ευρώπη, ο Υπατος Αρμοστής του ΟΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα, Navi Pillay, επέκρινε «τη ρητορική των τελευταίων μηνών, ιδιαίτερα στην Ιταλία και τη Γαλλία, η οποία ουσιαστικά απεικονίζει τους μετανάστες ως ένα βάρος που θα πρέπει να απορρίπτεται». Επίσης, υποστήριξε ότι «οι χώρες της Ε.Ε. πρέπει να παρέχουν αποτελεσματική υποστήριξη σ' όλες τις χώρες που αντιμετωπίζουν αυτές τις προκλήσεις και ότι πρέπει να συμμορφωθούν με τις διεθνείς τους υποχρεώσεις». Αναφορά, επίσης, γίνεται στην έκθεση με τίτλο «Ζώντας Μαζί», ("Vivre ensemble"/"Living Together") της ομάδας των σοφών του Συμβουλίου της Ευρώπης που συστάθηκε από τον Thorbjorn Jagland (Νορβηγό πολιτικό και Γενικό Γραμματέα του Συμβουλίου της Ευρώπης). Η έκθεση αυτή καταλήγει στο ότι οι Ευρωπαίοι πρέπει να αντιμετωπίσουν τους αιτούντες άσυλο και τους μετανάστες που φτάνουν στην Ευρώπη με δικαιοσύνη, ανθρωπιά, και αλληλεγγύη. Το Συμβούλιο της Ευρώπης και η Ε.Ε. πρέπει να συνεργαστούν για μια συνολική μεταναστευτική πολιτική, συνεπή και διαφανή για όλη την Ευρώπη και, ταυτόχρονα, να στραφούν προς τις γειτονικές χώρες (Μέση Ανατολή και Βόρειο Αφρική), δίνοντάς τους την ευκαιρία της συμμετοχής και παρέχοντάς τους το κατάλληλο καθεστώς στα θεσμικά όργανα και τις ευρωπαϊκές συμβάσεις.

- «"Immigration sociale": la majorité retourne sur le terrain "identitaire"», Le Monde, 26-5-2011.
- "L'Europe a besoin d'immigrés pour garantir son niveau de développement", Le Monde, 11-5-2011.
- "Bruxelles propose une politique commune en matière d'asile", Le Monde, 25-5-2011.

- "Le Danemark souhaite rétablir des contrôles à ses frontières", Le Monde avec AFP, 11-5-2011.
- "Vivre ensemble en Europe au XXIe siècle", Le Monde, 10-5-2011.
- «Herman Van Rompuy: "Les deux défis de l'Europe"», Le Monde, 9-5-2011.
- "La Commission européenne tente de limiter la réécriture des accords de Schengen", Le Monde, 14-5-2011.
- "Immigration : la Haut Commissaire aux droits de l'homme à l'ONU critique France et Italie", Le Monde avec AFP, 30-5-2011.
- "Faire renaître le projet européen pour lutter contre les nationalismes", Le Monde, 5-5-2011.
- "Consensus européen pour rétablir des contrôles aux frontières", Libération, 12-5-2011.
- "Contrôles aux frontières: l'avertissement de Bruxelles au Danemark", Libération, 13-5-2011.
- "Ce que la remise en cause de l'espace Schengen peut changer pour vous", Libération, 13-5-2011.
- "L'Union européenne rediscute Schengen", Libération, 12-5-2011.
- "Rome et Paris favorables à des «modifications» du traité Schengen", Libération, 26-4-2011.
- "L'UE veut combler les failles de Schengen", Le Figaro, 12-05-2011.
- "La France et l'Italie proposent de réformer Schengen", Le Figaro Avec AFP, AP et Reuters 26-4-2011.
- "BRUXELLES - Immigration: L'UE veut consolider ses frontières externes sans se fermer", AFP, 12-5-2011.

Γερμανικός Τύπος

Το ζήτημα της μαζικής εισροής μεταναστών από χώρες της Βορείου Αφρικής εγείρει το θέμα των ανοιχτών συνόρων της Ευρώπης. Στις νέες προτάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τη μετανάστευση στις αρχές του Μαΐου, προβλέπονται μεταξύ άλλων η υιοθέτηση, μέχρι το 2012, κοινής ευρωπαϊκής προσέγγισης για την παροχή ασύλου, η ενίσχυση των ελέγχων στα εξωτερικά σύνορα της Ε.Ε. και η στρατηγική προσέγγιση των σχέσεων με τρίτες χώρες με σκοπό τη διευκόλυνση της νόμιμης μετανάστευσης και την πρόληψη της λαθρομετανάστευσης.

Η Γερμανία, η οποία διαβλέπει ότι το σύστημα του Σένγκεν βρίσκεται υπό πίεση, παρακολουθεί με ενδιαφέρον τις τρέχουσες εξελίξεις σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, ωστόσο θα πρέπει να επισημανθεί ότι η αναφορά στο ζήτημα αυτό είναι σαφώς πιο περιορισμένη σε σχέση με τα γαλλικά δημοσιεύματα. Ιδιαίτερα αμφιλεγόμενη είναι η προσωρινή επαναφορά των συνοριακών ελέγχων σε εξαιρετικές περιπτώσεις. Η διευκόλυνση των συνοριακών ελέγχων, αίτημα κυρίως της Γαλλίας και της Ιταλίας, αφήνει ανοιχτό το πρόβλημα των προσφύγων, ενώ το ενδιαφέρον, κατά τους αρθρογράφους, θα μπορούσε να επικεντρωθεί στην περισσότερη βοήθεια και στις καλύτερες συνθήκες διαβίωσης στην χώρα καταγωγής τους.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει δημοσίευμα της εφημερίδας Die Welt, με τίτλο «Πόσο λιγότερη Ευρώπη;» που καυτηριάζει τη διαμάχη γύρω από την αναθεώρηση της Συνθήκης του Σένγκεν, υποστηρίζοντας ότι οι Ευρωπαίοι ηγέτες προχωρούν ένα βήμα πιο πίσω, φοβούμενοι τις εσωτερικές πολιτικές πιέσεις και την αντίδραση των πολιτών τους. Η «ευέλικτη ανταπόκριση στις έκτακτες μεταναστευτικές πιέσεις» που ζητά η

Γερμανία προκαλεί ασάφειες και παρερμηνείες ως προς τις προθέσεις της χώρας, θεωρείται όμως ως ένα βαθμό δικαιολογημένη τη στιγμή που οι δημοσκοπήσεις στα κράτη-μέλη δεν αφήνουν περιθώρια για «περισσότερη Ευρώπη».

Το αξιοσημείωτο είναι ότι οι Γερμανοί αρθρογράφοι διαβλέπουν πλέον μία διπλή κρίση στους κόλπους της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Άρθρο της εφημερίδας Frankfurter Allgemeine Zeitung παρατηρεί τις «φυγόκεντρες δυνάμεις στην Ευρώπη να αυξάνονται». Πέραν της οικονομικής κρίσης, προστίθεται μία επιπλέον που αναδεικνύει την έλλειψη πολιτικής βούλησης και εγείρει ζητήματα εθνικής κυριαρχίας.

- "Sarkozy will Schengen aufweichen", Handelsblatt, 24/4/2011
- "EU will Grenzkontrollen wieder erlauben", Die Welt, 4/5/2011
- Christoph Schilz, "Rückkehr der Schlagbäume?", Die Welt, 5/5/2011
- Klaus-Dieter Frankenberger, "Schengen-System Unter Druck" 12/5/2011
- Stefanie Boltzen, "Wie viel weniger Europa darfs denn sein?", Die Welt, 13/5/2011

ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΤΟΥ ΓΕΡΜΑΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΥ

Ο γερμανικός κυβερνητικός συνασπισμός ανακοίνωσε πρόσφατα την οριστική απόφαση της Γερμανίας να εγκαταλείψει την **πυρηνική ενέργεια**. Οι οκτώ παλαιότεροι πυρηνικοί αντιδραστήρες έχουν ήδη αποσυνδεθεί οριστικά από το δίκτυο παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, όπως ανακοίνωσε ο Υπουργός Περιβάλλοντος, Norbert Röttgen. Έξι επιπλέον αντιδραστήρες θα ακολουθήσουν το αργότερο ως το τέλος του 2021 και οι τρεις πιο καινούριοι πυρηνικοί αντιδραστήρες θα αποσυνδεθούν το 2022.

Για τους αρχηγούς των ομόσπονδων κρατών ήταν σαφές ότι η αποχώρηση της Γερμανίας από την πυρηνική ενέργεια είναι «μη-αναστρέψιμη». Όταν το 2022 αποσυνδεθεί από το δίκτυο και το τελευταίο πυρηνικό εργοστάσιο «όσον αφορά την πολιτική ενέργειας, η Γερμανία θα είναι ένα άλλο κράτος». Κατά βάση, τα κρατίδια δείχνουν έντονη την υποστήριξη τους στη νέα αυτή κατεύθυνση της κεντρικής κυβέρνησης. Όμως, όσον αφορά τις λεπτομέρειες, υπάρχουν ακόμα πολλές προτάσεις για βελτιώσεις στο ακριβές σχέδιο εγκατάλειψης της ατομικής ενέργειας. Για παράδειγμα, τα γερμανικά ομόσπονδα κράτη απορρίπτουν την διακοπή μονομιάς και των εννέα υπολειπόμενων εργοστασίων πυρηνικής ενέργειας κατά το έτος 2021, αλλά προτρέπουν τη χρήση ενός κλιμακωτού σχεδίου προς την οριστική αποσύνδεση. Επίσης, απορρίπτουν την διατήρηση ενός πυρηνικού σταθμού σε κατάσταση αναμονής (stand-by) ως ένα είδος εφεδρείας, μια δικλείδα ασφαλείας για την τροφοδοσία του ρεύματος. Αντί αυτού, προτείνουν την διατήρηση σε ετοιμότητα εργοστασίων άνθρακα και φυσικού αερίου. Σε αυτό το σημείο ωστόσο υπάρχουν έντονες αντιπαραθέσεις, αφού οι Πράσινοι, η δημοτικότητα των οποίων έχει αυξηθεί κατακόρυφα μετά την καταστροφή στον πυρηνικό σταθμό της Φουκουσίμα, επιμένουν στην ανάγκη προσφυγής στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και όχι στις μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με χρήση του άνθρακα. Μάλιστα και η καγκελάριας τόνισε ότι «το σύστημα τροφοδοσίας σε ενέργεια πρέπει και μπορεί να τροποποιηθεί ριζικά».

Το απόλυτο «τερματικό σημείο» για την πυρηνική ενέργεια στη Γερμανία θα επιτευχθεί κατά το τέλος του 2022, όπως διασφαλίζει η καγκελάριας Angela Merkel. Εντούτοις, το ερώτημα για το πώς θα διασφαλιστεί η αποφυγή ενός «Blackout» (ιδιαίτερα κατά τους χειμερινούς μήνες) δεν έχει απαντηθεί ακόμη. Η αναζήτηση μιας

πυρηνικής δικλείδας ασφαλείας θα έχει ωστόσο ρυθμιστεί συνταγματικά μέχρι το τέλος του έτους, υποσχέθηκε η Μέρκελ. Τελικά, το κέρδος μπορεί να αποβεί υψηλό, το ίδιο και οι απώλειες. Όπως δήλωσε ο Υπουργός Οικονομικών, Philipp Rösler, «αφού δεν έχουμε άλλη επιλογή πρέπει να είμαστε αισιόδοξοι.» Η στροφή στην πολιτική της ενέργειας, επομένως, πρέπει να ειπωθεί ως μια ευκαιρία για τη Γερμανία.

Συνεχίζεται η αιχμηρή αντίδραση του γερμανικού τύπου απέναντι στην *ελληνική κρίση*. Ειδικότερα, η σημερινή κατάσταση της Ελλάδας περιγράφεται ότι συνιστά κατά βάση «ανατροφή κακομαθημένων παιδιών»⁴. Κανονικά θα έπρεπε να αφεθεί το απελπιστικό καταχρεωμένο ελληνικό κράτος να ζήσει της συνέπειες των καταστροφικών του λαθών με την ελπίδα ότι θα μάθει από το πάθημά του. Όμως, όπως οι στοργικοί γονείς δεν μπορούν να επιτρέψουν να εκτίθεται το παιδί τους σε επικίνδυνα ρίσκα, έτσι μοιάζει δύσκολο και για τους ευρωπαίους να αφήσουν την Ελλάδα να «γκρεμιστεί» χωρίς περίσκεψη. Από τη μία μοιάζει δικαιολογημένη αυτή η στάση, αφού οι συνέπειες για την Ευρώπη στο σύνολό της θα ήταν ανυπολόγιστες. Από την άλλη όμως, ακόμα και αν λαμβάνει κανείς υπόψη την δυσάρεστη θέση των ευρωπαϊκών κρατών-μελών, η νέα οικονομική βοήθεια για την Ελλάδα «δεν αποτελεί παρά μια ακόμα ύψους δισεκατομμυρίων επιβάρυνση στις πλάτες των φορολογουμένων και μια μάταιη παράταση ενός γιγαντιαίου προβλήματος, για το οποίο δεν υπάρχει εύκολη λύση.»⁵

Όπως επισημαινόταν στο γερμανικό τύπο, παρόλα αυτά, υπάρχουν ενδείξεις που στηρίζουν την ελπίδα ότι οι Έλληνες θα καταβάλλουν κάθε δυνατή προσπάθεια ώστε να ελευθερωθούν από την δύσκολη θέση στην οποία βρίσκονται σήμερα. Μέχρι στιγμής σημειώνεται ότι η κυβέρνηση Παπανδρέου έχει κατορθώσει πολλά: από την έναρξη του προγράμματος στήριξης, πριν ένα χρόνο, το έλλειμμα έχει μειωθεί κατά πέντε ποσοστιαίες μονάδες, πράγμα το οποίο πιστοποιεί και ο ΟΟΣΑ. Όλα αυτά δεν αποτελούν ωστόσο ένα εισιτήριο εξόδου από την κρίση. Επισημαίνεται ότι η Ελλάδα εξακολουθεί ακόμα να δημιουργεί νέο χρέος και ταυτόχρονα είναι αμφίβολο εάν είναι πολιτικά δυνατό να επιβληθούν και νέα μέτρα περικοπών και λιτότητας. Ακόμη και τα μέσα πίεσης των κρατών-μελών είναι πλέον περιορισμένα. Δεδομένης της τεράστιας εμβέλειας του προγράμματος στήριξης, ούτε το υπερχρεωμένο κράτος αλλά ούτε και οι πιστωτές του δεν θα μπορούσαν να αντέξουν μία ενδεχόμενη χρεοκοπία της Ελλάδας.

Ξεκάθαρο είναι πλέον για την γερμανική κοινή γνώμη ότι στο δρόμο που βαδίζει τώρα η Ελλάδα το πρόβλημα δεν επιλύεται αποτελεσματικά. Είναι ήδη εμφανές ότι το οικονομικό πρόγραμμα βοήθειας μπορεί να στηρίζει το κράτος στην καλύτερη περίπτωση μέχρι το καλοκαίρι του 2012 και ταυτόχρονα αυξάνεται διαρκώς η δυσθυμία των πιστωτών του. Επομένως, γίνεται φανερό ότι θα πρέπει να πετύχει άμεσα η περεταίρω εμβάθυνση της ολοκλήρωσης στην Ευρωζώνη, διαφορετικά, όπως προειδοποιούν οι γερμανοί οικονομολόγοι, υπάρχει σοβαρός κίνδυνος μιας επικείμενης διάλυσης.

- C. Ehrenstein, “Niemand möchte in Deutschland einen Blackout”, die Welt, 3 Juni 2011;
- I. Grabitz, “Griechenland ist wie ein ungezogenes Balg”, die Welt, 4 Juni 2011;
- J. Dams, J. “Hildebrand und D. Siems”, Das sind die mächtigsten Spieler im Euro-Drama“, die Welt, 4 Juni 2011;

⁴ Grabitz Ileana, «Griechenland ist wie ein ungezogenes Balg», die Welt, 04.06.2011

⁵ Ibid.

- M. Schäfers, W. Mussler und R. Hermann, “Neue Milliardenkredite an Athen”, Frankfurter Allgemeine, 1 Juni 2011;
- R. Bollmann und W. von Petersdorff, “Deutschland im Jahr 2032”, Frankfurter Allgemeine, 6 Juni 2011

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

ΠΑΝΟΣ ΚΑΖΑΚΟΣ

ΜΕΤΑ ΤΟ «ΜΝΗΜΟΝΙΟ»

Οικονομική Πολιτική στην Ελλάδα υπό Διεθνή Έλεγχο

[ΣΕΙΡΑ: ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ + ΠΟΛΙΤΙΚΗ]

Το βιβλίο αυτό επισκοπεί κριτικά τις επιδόσεις της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής μετά το «Μνημόνιο» και υπό τη στενή επιτήρηση της Τριμερούς («Τρόικας»). Προτείνει απαντήσεις σε κρίσιμα ερωτήματα:

- Πως φθάσαμε στην απότομη ανατροπή της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής; Επιβλήθηκαν όλα αυτά στην Ελλάδα απέξω ή, έχοντας ενδογενείς αιτίες, ήταν αναγκαία;
- Για ποιους λόγους εφαρμόζεται δημοσιονομική λιτότητα και δοκιμάζονται μεταρρυθμίσεις που μέχρι το 2009 ήταν αδιανόητες;
- Με ποιο αποτέλεσμα ως τώρα; Είναι η αναδιάρθρωση του χρέους αναγκαία και με ποια μορφή;
- Σε ποιες αντιστάσεις προσκρούει η πολιτική προσαρμογής; Είναι, όπως πολλοί υποστηρίζουν, εγγενώς ελαττωματική;
- Τι άλλο μπορεί να γίνει -π.χ. για το χρέος- και, κυρίως, τι μας περιμένει ακόμα;

Ο συγγραφέας, δεδηλωμένος κριτικός του λαϊκισμού και της παραπλανητικής κομματικής ρητορικής, πηγαίνει πέρα από την απλή καταγραφή γεγονότων και αποφεύγει βολικά ερμηνευτικά σχήματα. Υιοθετεί αδογματίστα προσεγγίσεις της νεότερης πολιτικής οικονομίας για να εξηγήσει τι συμβαίνει. Αναδεικνύει τη σημασία πολιτικών συμπεριφορών, οργανωμένων συμφερόντων, γραφειοκρατικών εμπλοκών, θεσμών και ιδεών, αξιοποιώντας την έρευνα για τα θέματα αυτά.

[Ο Πάνος Καζάκος, 1941, είναι διδάκτωρ του Christian-Albrechts-Universität, Kiel και ομότιμος καθηγητής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών όπου σήμερα διδάσκει μεθοδολογία των κοινωνικών επιστημών. Δημοσιεύσεις (επιλογή): Από τον ατελή εκσυγχρονισμό στην κρίση- μεταρρυθμίσεις, χρέη και αδράνεις 1996-2010 (Αθήνα 2010), Ετοιμη για το μέλλον; Η Ευρώπη μετά την αναθεώρηση των Συνθηκών, Παπαζήσης, 2008. Αναθεώρηση του Συντάγματος και οικονομία, Παπαζήσης 2007, «Europeanisation, Public Goals and Group Interests: Convergence Policy in Greece, 1990- 2003», West European Politics, vol. 27, No.5, November 2004. Ανάμεσα σε κράτος και αγορά- οικονομία και οικονομική πολιτική στη μεταπολεμική Ελλάδα 1944-2000 (2001). Stabilisierung ohne Re]

ΤΥΠΟΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ

- Βερέμης Θ, «Η ιστορία της συναίνεσης», Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 29/5/2011
- Ιωακειμίδης Π.Κ., «Ευρωπαϊκό υπουργείο Οικονομικών;», ΤΑ ΝΕΑ, 14/6/2011
- Ιωακειμίδης Π.Κ., «Ε.Ε.: περισσότερη αλληλεγγύη», ΤΑ ΝΕΑ, 10/5/2011
- Ιωακειμίδης Π.Κ., «Το τέλος ενός πολέμου», ΤΑ ΝΕΑ, 6/5/2011
- Κουλουμπής Θ, «Εξωτερική πολιτική σε περίοδο οικονομικής κρίσης», ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 8/5/2011
- Κουλουμπής Θ, «Κασσανδρικός πληθωρισμός», Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 5/6/2011
- Μαραβέγιας Ν, «Ζητείται αξιοπιστία», ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, 15/5/2011
- Μαραβέγιας Ν, «Η Ελλάδα 30 χρόνια στην Ε.Ε.», ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, 8/5/2011
- Μαραβέγιας Ν, «Γενικές συνταγές και ελληνικές ιδιομορφίες», ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, 29/5/2011
- Μαραβέγιας Ν, «Ευρωπαϊκή αμηχανία για την Ελλάδα», ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ, 22/5/2011
- Μαραβέγιας Ν, «Μοναδική διέξοδος η ανάπτυξη», Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία, 12/6/2011
- Μαραβέγιας Ν, «Υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις;», Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία, 5/6/2011
- Σωτηρόπουλος Δ, «Τί περιμένεις από την πολιτική επιστήμη;» 6/5/2011, POLECONOMIX
- Τσούκαλης Λ., «Μια κοινωνική συμμαχία με αγανακτισμένους», Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ, 5/6/2011
- Υφαντής Κ, «Ο θάνατος του Μπιν Λάντεν: τι αλλάζει;», 6/5/2011, HELLENIC MAIL
- Υφαντής Κ, «Πολιτική εξέγερση και Ισλάμ», 1/5/2011, HELLENIC MAIL
- Χατζησταύρου Φ, «Η Ο(Ν)Ε σε χρόνους κρίσης: ποιες οι συνέπειες της διακυβερνητικής οδού;», 28/4/2011, POLECONOMIX

ΞΕΝΟΣ

- "Access to university and asylum seekers", 1/6/2011, The Guardian
- "Cameron and Sarkozy plan Libya visit as G8 says Gaddafi must go", 27/5/2011, The Guardian
- "Can the UK afford to tighten immigration rules?", 26/5/2011, The Guardian
- "Damian Green is right to refuse the Amnesty label", 2/6/2011, The Guardian
- "Develop local skills rather than ease immigration rules", 21/5/2011, Financial Times
- "European interior ministers to discuss immigration issues", 21/5/2011, Financial Times
- "Immigration minister denies asylum amnesty", 2/6/2011, The Guardian
- "Schengen is hurt, not broken, by series of problems", 2/6/2011, The Guardian
- "Spain: Indignant in Iberia", 24/5/2011, Financial Times
- "Yemen, Syria and Middle East unrest", 27/5/2011, The Guardian
- Cadman E, "European immigration: the numbers", 24/5/2011, Financial Times
- Chaffin J, "Brussels battles against return of borders", 21/5/2011, Financial Times
- Goodhar D, "Immigrant Nations", 2/6/2011, Financial Times
- Groom B, "Low-skill jobs data stir migration debate", 26/5/2011, Financial Times

- Hill A, "Business must fight to save EU's passport-free vision", 13/5/2011, Financial Times
- Hollinge P, "No gloating please, we're French", 17/5/2011, Financial Times
- Peel M, "Shipwrecked migrants say Libya let them sail", 11/5/2011, Financial Times
- Pignal S, "Defenders of the Schengen zone face a battle", 24/5/2011, Financial Times
- Sherwood B, "Taking talent across borders", 1/6/2011, Financial Times
- Spiegel P, "A viewers guide to the Crisis", 1/6/2011, Financial Times
- Timmins N, "Disability providers risk going bust", 31/5/2011, Financial Times
- Travis A, "160,000 asylum seekers granted amnesty by the backdoor, says MP s", 2/6/2011, The Guardian
- Tremlett G, "Portugal limps into election that could tilt EU further to the right", 3/6/2011, The Guardian
- Warrell H, "Net migration at five-year high", 26/5/2011, Financial Times
- Warrell H, Border agency still not fit, say MP s", 2/6/2011, Financial Times,

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ

- Borrás S. & Radaelli Cl. M., "**The politics of governance architectures: creation, change and effects of the EU Lisbon Strategy**", Journal of European Public Policy, Volume 18, Issue 4, 2011. Abstract: Governance architectures are strategic and long-term institutional arrangements of international organizations exhibiting three features; namely, they address strategic and long-term problems in a holistic manner, they set substantive output-oriented goals, and they are implemented through combinations of old and new organizational structures within the international organization in question. The Lisbon Strategy is the most high-profile initiative of the European Union for economic governance of the last decade. Yet it is also one of the most neglected subjects of EU studies, probably because not being identified as an object of study on its own right. We define the Lisbon Strategy as a case of governance architecture, raising questions about its creation, evolution and impact at the national level. We tackle these questions by drawing on institutional theories about emergence and change of institutional arrangements and on the multiple streams model. We formulate a set of propositions and hypotheses to make sense of the creation, evolution and national impact of the Lisbon Strategy. We argue that institutional ambiguity is used strategically by coalitions at the EU and national level in (re-)defining its ideational and organizational elements.
- De la Porte C., "**Principal-agent theory and the Open Method of Co-ordination: the case of the European Employment Strategy**", Journal of European Public Policy, Volume 18, Issue 4, 2011.
- Smismans S., "**From harmonization to co-ordination? EU law in the Lisbon governance architecture**", Journal of European Public Policy, Volume 18, Issue 4, 2011.
- Borrás S. & Peters B. G., "**The Lisbon Strategy's empowerment of core executives: centralizing and politicizing EU national co-ordination**", Journal of European Public Policy, Volume 18, Issue 4, 2011. Abstract: This paper studies the effects of the Lisbon Strategy on the way in which national executives co-ordinate EU policy at the domestic level. Comparing seven countries (Denmark, the United Kingdom [UK], Austria,

Slovenia, Spain, France and Poland) it finds evidence that the Lisbon Strategy has been advancing (further) centralization and politicization in national patterns of EU policy co-ordination, empowering core executives. The Lisbon Strategy's ideational elements ('grand' goals and politically visible targets) as well as organizational requirements (Spring Council, national programming and annual reports) are factors behind this phenomenon. These results have implications for the literature on Europeanization, international politics, and governance studies in what is eminently an empirical research agenda about how far and how changes in international governance architectures affect the redistribution of power within national executives.

- Gwiazda A., **"The Europeanization of flexicurity: the Lisbon Strategy's impact on employment policies in Italy and Poland"**, Journal of European Public Policy, Volume 18, Issue 4, 2011.
- Loder J., **"The Lisbon Strategy and the politicization of EU policy-making: the case of the Services Directive"**, Journal of European Public Policy, Volume 18, Issue 4, 2011.
- Capano G. & Piattoni S., **"From Bologna to Lisbon: the political uses of the Lisbon 'script' in European higher education policy"**, Journal of European Public Policy, Volume 18, Issue 4, 2011. Abstract: This contribution explores the transformation of higher education policy from the mere co-ordination of educational curricula by national governments to the embodiment of the Lisbon Agenda's 'governance architecture', together with its impact on national policies, institutions and actors. It does so by charting change in both policy outputs and policy outcomes in four different European countries - England, the Netherlands, Germany and Italy - and by relating these changes to the ideational and organizational aspects of the Lisbon Strategy. We suggest that Lisbon acted as a 'script' to be followed by national governments and other policy actors, enabling them to gradually adapt to Lisbon-induced ideational and organizational pressures, and to shape national organizational and communicative discourses that can overcome entrenched interests and transform the prevailing perception of higher education so deeply rooted in national cultural and policy traditions.
- Garcia M., **"Incidents along the Path: Understanding the Rationale behind the EU-Chile Association Agreement"**, Journal of Common Market Studies, Volume 49, Issue 3.
- Gregoriou A., Kontonikas A., Montagnoli A., **"Euro Area Inflation Differentials: Unit Roots and Nonlinear Adjustment"**, Journal of Common Market Studies, Volume 49, Issue 3.
- Guisan C., **"From the European Coal and Steel Community to Kosovo: Reconciliation and Its Discontents"**, Journal of Common Market Studies, Volume 49, Issue 3. Abstract: The purpose of this article is to contribute to the scholarly and public debates on the often-invoked but undetermined European Union reconciliatory identity. First, it articulates an interpretative analysis of the founding of the European Coal and Steel Community (ECSC) and civil society initiatives in post-World War II western Europe, which draws its conceptual framework from Paul Ricoeur and Hannah Arendt's hermeneutics. Second, it discusses whether the reconciliatory practices thus detected are still relevant for countries in conflict on the path to EU membership. Former EU Commission President Jacques Delors and Polish Member of the European Parliament Bronislaw Geremek affirm that this is the case for the Western Balkans. This article

explores what this might mean in terms of policies and grass-roots initiatives between Kosovo and Serbia today.

- Jamet J.-F., **"The Optimal Assignment of Prerogatives to Different Levels of Government in the EU"**, Journal of Common Market Studies, Volume 49, Issue 3.
- Genschel P., Kemmerling A., Seils E., **"Accelerating Downhill: How the EU Shapes Corporate Tax Competition in the Single Market"**, Journal of Common Market Studies, Volume 49, Issue 3. Abstract: Tax competition in the European Union is shaped by four partly opposed institutional mechanisms. While market integration and enlargement increase competitive pressure, the tax co-ordination of the Council of Ministers and the tax jurisprudence of the European Court of Justice could potentially reduce it. The net effect is to accelerate tax competition. This article presents quantitative evidence to suggest that tax competition is stronger in the EU than in the rest of the world, and explores qualitatively why tax co-ordination and tax jurisprudence have failed to prevent a race to the bottom in tax rates.
- Moumoutzis K., **"Still Fashionable yet Useless? Addressing problems with research on the Europeanization of Foreign Policy"**, Journal of Common Market Studies, Volume 49, Issue 3. Abstract: The purpose of this article is to address problems with research on the 'Europeanization' of foreign policy. The first section shows that Europeanization defined as a process of incorporation of European Union norms, practices and procedures into the domestic level is more useful than any of the other 'faces' of the concept discussed in the literature. The second section shows that while Europeanization is applicable to the study of foreign policy, the adaptational pressure model is not; that Europeanization should not be identified exclusively with socialization; and that it should be distinguished from 'uploading'. The final section shows how process tracing the observable implications of alternative explanations of foreign policy change for three dimensions of the policy-making process – the definition of the policy problem, the alternatives considered and the manner in which the latter were assessed – makes it possible to establish the causal significance of the EU.
- Neheider S. & Santos I., **"Reframing the EU Budget Decision-Making Process"**, Journal of Common Market Studies, Volume 49, Issue 3. Abstract: This article analyses the institutional constraints for European Union finances reform and proposes a decision-making process that incorporates these constraints and provides incentives to reorient the budget towards more EU public goods. The authors propose separating the budget into a redistributive and a public good category. In order to reveal common interests, the decision of what is to be considered an EU public good is left to the negotiation process. In addition, while public goods should be financed proportionally to GNI shares, this is not necessarily the case for redistributive policies. Net balances resulting from the proposal are calculated.
- Quittkat C., **"The European Commission's Online Consultations: A Success Story?"**, Journal of Common Market Studies, Volume 49, Issue 3.
- De Lombaerde P., **"The Good, the Bad and the Ugly in Comparative Regionalism: A Comment on Sbragia"**, Journal of Common Market Studies, Volume 49, Issue 3.

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ

- “Growth, well-being and social policy in Europe: trade-off or synergy?”, Challenge Europe, Μάιος 2011, 19/5/2011, epc.eu
- “Schengen area under pressure 2: the Commission recalls the EU nature of the Schengen system”, 10/5/2011, epc.eu
- Ahtonen A. & Guerzoni B., “Promoting health – should the EU have a role?”, Policy Brief, Ιούνιος 2011.
- Barysch K., “The EU and Russia: All smiles and no action?”, CER Policy brief by April 2011, www.cer.org.uk.
- Boonstra J., Denison M., “Is the EU-Central Asia Strategy running out of steam?”, EUCAM Policy Brief, 24/5/2011, www.ceps.be
- De Santis R., “Impact of Environmental Regulations on Trade in the Main EU Countries: Conflict or synergy?”, ENEPRI Working Papers, 27/5/2011, www.ceps.be
- Gros D., “External versus Domestic Debt in the Euro Crisis”, CEPS Policy Briefs, 25/6/2011, www.ceps.be
- Kenna M., “The European External Action Service and the United Nations: a missed opportunity for self-promotion”, 16/5/2011, epc.eu
- Luciani G., “Global Oil Supplies: The Impact of Resource Nationalism and Political Instability”, CEPS Working Documents, 30/5/2011, www.ceps.be
- Luciani G., “The Functioning of the International Oil Markets and its Security Implications”, CEPS Working Documents, 31/5/2011, www.ceps.be
- Núñez Ferrer J., Behrens A., “Approaches to EU Blending Mechanisms for Development Finance CEPS Special Reports, Sustainable Development”, 18/5/2011, www.ceps.be
- Paciello M. C., “Tunisia: Changes and Challenges of Political Transition”, 20/5/2011, www.ceps.be
- Paciello M. Cr., “Egypt: Changes and Challenges of Political Transition MEDPRO Technical Papers, Sustainable Development”, 20/5/2011, www.ceps.be
- Rangelov I., “A regional approach to justice? Rethinking EU justice policies in conflict and transition”, 5/5/2011, epc.eu
- Rübhelke D., Vögele St., “Distributional Consequences of Climate Change Impacts on the Power Sector: Who gains and who loses?” CEPS Working Documents, 16/5/2011, www.ceps.be
- Tindale St., “Thorium: How to save Europe's nuclear revival”, CER Policy brief, Ιούνιος 2011, www.cer.org.uk.
- Zuleeg F. & Emmanouilidis J. A., “A New Deal to help save the euro”, 10/5/2011, epc.eu
- Αλομπέιντ Α., «Η κρίση της Υεμένης: αιτίες και προοπτικές», ΕΛΙΑΜΕΠ WP20, Μάιος 2011, www.eliamep.gr

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

- **30/6/2011:** Το Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ) και η Ένωση Ευρωπαίων Δημοσιογράφων- Ελληνικό τμήμα διοργανώνουν ημερίδα με θέμα «**Πολιτικές & θεσμικό πλαίσιο για την ελευθερία & την ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης**». Χαιρετισμός: Τ. Χυτήρης (Αναπληρωτής Υπουργός Πολιτισμού και Τουρισμού. Θεματική ενότητα 1: «Δομικές ρυθμιστικές παρεμβάσεις: Επίκαιρα θέματα για την ελευθερία και ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης». Συντονισμός: Κ. Πάσχος Μανδραβέλης (Δημοσιογράφος), Δρ. Ευαγγελία Ψυχογιπούλου (Ερευνήτρια και Συντονίστρια του Προγράμματος MEDIADEM, ΕΛΙΑΜΕΠ), Δρ. Pierre-Francois Docquir (Ερευνητής, Université Libre de Bruxelles, Βέλγιο), Δρ. Rachael Craufurd Smith (Λέκτορας University of Edinburgh). Σχολιασμός: Δρ. Ντία Αναγνώστου (Ερευνήτρια ΕΛΙΑΜΕΠ). Θεματική ενότητα 2: «Ρυθμιστικές παρεμβάσεις επί του περιεχομένου: Επίκαιρα θέματα για την ελευθερία και ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης». Συντονισμός: Κ. Σάγια Τσαουσίδου (Γενική Γραμματέας, Ένωση Ευρωπαίων Δημοσιογράφων – Ελληνικό Τμήμα και Αντιπρόεδρος, Ένωση Ευρωπαίων Δημοσιογράφων), Κ. Birgitta Jónsdóttir (Βουλευτής της Ισλανδικής Βουλής), Κ. William Horsley (Εκπρόσωπος για την Ελευθερία των Μέσων Ενημέρωσης, Ένωσης Ευρωπαίων Δημοσιογράφων, Wikileaks, δίκαιο και δεοντολογία των μέσων ενημέρωσης), Καθ. Susana de la Sierra (University of Castilla-La Mancha), Δρ. Dilek Kurban (Διευθύντρια, Democratization Program, Turkish Economic and Social Studies Foundation), Σχολιασμός: Κ. Σπυριδούλα Καλογήρου, (Υπεύθυνη Νομικών Θεμάτων, Ινστιτούτο Οπτικοακουστικών Μέσων), Θεματική ενότητα 3: Η ελευθερία και ανεξαρτησία των δημόσιων μέσων ενημέρωσης. συντονισμός: Δρ. Daniel Smilov (Διευθυντής Ερευνών, Centre for Liberal Strategies), Δρ. Henrik Søndergaard (Αναπληρωτής Καθηγητής), Καθ. Alina Mungiu-Pippidi (Hertie School of Governance), Δρ. Sebastian Müller (Ερευνητής, University of Bielefeld), Σχολιασμός: Κ. Αθανάσιος Παπαγεωργίου, (Πρόεδρος, Ελληνική Ραδιοφωνία Τηλεόραση Α.Ε.). 14.45- 16.15: Θεματική ενότητα 4: Ρυθμιστικές αρχές και ελευθερία και ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης: Πρακτικές και προκλήσεις για το μέλλον. Συντονισμός: Δρ. Ευαγγελία Ψυχογιπούλου (Ερευνήτρια και συντονίστρια του Προγράμματος MEDIADEM, ΕΛΙΑΜΕΠ), Δρ. Stephan Dreyer, (Ερευνητής Hans Bredow Institute), Δρ. Αλέξανδρος Οικονόμου (Δικηγόρος, Ειδικός Επιστήμονας, Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης, Κ. Παντελής Μπορόβας, Προϊστάμενος Τμήματος Ελέγχου Αγοράς Μέσων Ενημέρωσης, Ελληνική Επιτροπή Ανταγωνισμού), Δρ. Άγγελος Συρίγος, Επικουρος Καθηγητής, Πάντειο Πανεπιστήμιο και Αντιπρόεδρος για τον Τομέα Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών, Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων. σχολιασμός: Καθ. Δημήτρης Χαραλάμπης, (Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών), Αθήνα.
- **16/6/2011:** Το Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ) διοργανώνει συζήτηση στο πλαίσιο των Αντιπαραθέσεων «**Είναι τα oligομελέστερα δικαστήρια και ο περιορισμός των ενδίκων μέσων κατά δικαστικών αποφάσεων θεμιτοί τρόποι για να επιταχυνθεί η απονομή της δικαιοσύνης**», Ομιλητές: Στ. Βεργώνης (Προϊστάμενος Εισαγγελίας Πρωτοδικών Ιωαννίνων), Γ. Σταυρόπουλος, (Πρόεδρος Γ' Τμήματος Συμβουλίου της Επικρατείας), Ι. Γιαννίδης (Αναπλ. Καθηγητής, Τμήμα Νομικής, Πανεπιστήμιο Αθηνών), Θ. Σχινάς (Σύμβουλος του Δικηγορικού

Συλλόγου Αθηνών). Συντονιστής: Δημήτρης Καστριώτης, (Δικηγόρος, Δημοσιογράφος), Αθήνα.

- **15/6/2011:** Οι εκδόσεις Παπαζήση και το βιβλιοπωλείο Ιανός διοργανώνουν εκδήλωση-παρουσίαση του βιβλίου της Ελένης-Ανδριανής Σαμπατάκου με θέμα «**Ερμηνεύοντας την εξέλιξη της Κοινής μεταναστευτικής πολιτικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης**». Το βιβλίο θα παρουσιάσουν οι κ.κ. Άννα Νταλάρα (υφυπουργός εργασίας), Δονάτος Παπαγιάννης (Καθηγητής Παντείου Πανεπιστημίου Αθηνών), Προκόπης Παυλόπουλος (Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών), Ηρώ Νικολακοπούλου-Στεφάνου (Καθηγήτρια Παντείου Πανεπιστημίου Αθηνών). Συντονιστής: Αντώνης Κόντης (Αν. Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών, Διευθυντής Εργαστηρίου για τη Μελέτη της Μετανάστευσης και της Διασποράς), Αθήνα.
- **7/6/2011:** Το Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ) διοργάνωσε συζήτηση με θέμα: «**Κάνει ο δήμαρχος εξωτερική πολιτική;**», με ομιλητή τον κ. Γιάννη Μπουτάρη, Δήμαρχο Θεσσαλονίκης. Συντονιστής: Καθηγητής Λουκάς Τσούκαλης, Πρόεδρος του ΕΛΙΑΜΕΠ, Αθήνα.
- **6/6/2011:** Τα Προγράμματα Μεταπτυχιακών Σπουδών του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης διοργάνωσαν εκδήλωση προς τιμήν των αφυπηρετησάντων μελών Δ.Ε.Π. του Τμήματος, Αθήνα,
- **31/5/2011:** Το Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ) και το European Policy Centre συνδιοργάνωσαν συζήτηση με θέμα «**Τι είδους Ευρωπαϊκή Ένωση μετά την κρίση;**». Ομιλητές: Mario Monti (Πρόεδρος του Πανεπιστημίου Bocconi και πρώην Ευρωπαίος Επίτροπος), Λουκάς Τσούκαλης (Καθηγητής Πανεπιστημίου Αθηνών και Πρόεδρος του ΕΛΙΑΜΕΠ), Pervenche Berès (Ευρωβουλευτής και Πρόεδρος της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων), Γιάννης Εμμανουηλίδης (Ερευνητής Α', European Policy Center). Συντονιστής: Hans Martens (Γενικός Διευθυντής του European Policy Center), Βρυξέλλες.
- **31/5/2011:** Το Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής (ΕΛΙΑΜΕΠ) και η Ένωση Ακολουθών Τύπου (ENAT) διοργάνωσαν συζήτηση με θέμα: «**ΜΜΕ και εθνική εικόνα στην ώρα της οικονομικής κρίσης**», Αθήνα.
- **27-29/5/2011:** Το Ινστιτούτο Δημοκρατίας Κωνσταντίνος Καραμανλής και το Πρόγραμμα IDEAS για τις Διεθνείς Σχέσεις των Βαλκανίων του London School of Economics and Political Science (LSE) διοργάνωσαν διεθνές συνέδριο με θέμα: «**Τα Βαλκάνια στον Ψυχρό Πόλεμο**», Αθήνα.
- **9/5/2011:** Το Ερευνητικό Πανεπιστημιακό Ινστιτούτο Εφηρμοσμένης Επικοινωνίας του Τμήματος Επικοινωνίας & ΜΜΕ του Πανεπιστημίου Αθηνών και την Αστική Μη Κερδοσκοπική Εταιρεία Μ.Ε.Σ.Ο., για λογαριασμό του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ένταξης Υψηλών Τρίτων Χωρών, Υπουργείο Εσωτερικών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, διοργάνωσαν εκδήλωση παρουσίασης των αποτελεσμάτων της δράσης με θέμα: «**Η Παγκόσμια Ημέρα του Μετανάστη**», Αθήνα.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΕΕΕΠ

1. ΕΚΔΟΣΕΙΣ

- **Ανδρέου, Γιώργος,** Συνοχή και διαρθρωτική πολιτική στην Ευρωπαϊκή Ένωση, Παπαζήσης, Αθήνα 2002.
- **Διαμαντίκος, Κων/νος - Τριαντόπουλος, Χρήστος,** Το Διαδίκτυο στην υπηρεσία της έρευνας, Εκδόσεις Εργαστηρίου Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής, Πανεπιστήμιο Αθηνών, 2006.
- **Διαμαντίκος, Κωσταντίνος,** Θεωρία και πρακτική της αξιολόγησης Προγραμμάτων, δράσεων και πολιτικών, Παπαζήσης, Αθήνα 2007.
- **Λούση, Εμμανουέλα,** Η κοινοτική περιβάλλοντος και η επίδρασή της στην περίπτωση της Ελλάδας, Παπαζήσης, Αθήνα 2002
- **Καζάκος, Πάνος,** Αναθεώρηση του συντάγματος και Οικονομία. Δοκίμιο οικονομικής ανάλυσης των συνταγματικών θεσμών, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα 2007.
- **Καζάκος, Πάνος,** Στη Μέση του Δρόμου; Η Ελλάδα και η Πρόκληση της Ανταγωνιστικότητας, Εργαστήριο Ευρωπαϊκής Ενοποίησης και Πολιτικής, Μεταμεσονύκτιες Εκδόσεις, Αθήνα 2005.
- **Κοτσιαρός, Αθανάσιος,** "www.ΠολιτικόΙσλάμ.online.tr" Η ηλεκτρονική παρουσία του Τούρκικου πολιτικού Ισλάμ στο διαδίκτυο, Παπαζήσης, Αθήνα 2004.
- **Κουτσιαράς, Νίκος,** Η Λήψη Αποφάσεων σε μια Οικονομική Ένωση. Υποδείξεις με αφετηρία τη σύγχρονη οικονομική θεωρία της πολιτικής, Παπαζήσης, Αθήνα 2003.
- **Κουτσιαράς, Νίκος,** Ποιος ελπίζει ή φοβάται τις Βρυξέλλες; Η ρυθμιστική παρέμβαση της Ε.Ε. στις αγορές εργασίας, Παπαζήσης, Αθήνα 2004.
- **Μιχαλάκη Σ. & Φιλίνης Κ.,** «Τι συμβαίνει στο βασίλειο της Δανιμαρκίας. Ευελιξία με ασφάλεια και οι επιδόσεις της αγοράς εργασίας», Παπαζήσης, Αθήνα, 2009.
- **Μπότσιου, Κων/να,** Μεταξύ NATO και ΕΟΚ. Η Ευρώπη σε αναζήτηση μιας αμυντικής και πολιτικής ένωσης, 1949-1957, Παπαζήσης, Αθήνα 2002.
- **Koutsiaras, Nikos,** Understanding Economic and Monetary Union, Institute of European Integration and Policy, Metamesonykties Ekdoseis, Athens 2005.
- **Τριαντόπουλος, Χρήστος,** Εποπτεία τραπεζικού συστήματος: Η ευρωπαϊκή εμπειρία και το νέο κανονιστικό πλαίσιο, Παπαζήσης, Αθήνα 2008.

2. ΚΕΙΜΕΝΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Α. Μέλη ΔΕΠ και Συνεργάτες από άλλα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα

- **Διαμαντόπουλος, Χρήστος,** "Διοικητικές αντιλήψεις και Διοικητικά συστήματα: Αγγλοαμερικάνικη και ευρωπαϊκή παράδοση". WP. A01/06, 2006 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0106
- **Καζάκος, Πάνος,** "Ανταγωνιστικότητα, Ανάπτυξη και Απασχόληση. Εθνικές δυνατότητες και προτεραιότητες.", WP. A03/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0304
- **Καζάκος, Πάνος,** "Στη Μέση του Δρόμου; Η Ελλάδα και η Πρόκληση της Ανταγωνιστικότητας", 2005 στο eeep.pspa.uoa.gr/Met.Ekd.pdf
- **Κουτσιαράς, Νίκος,** "Η στρατηγική της Λισαβόνας και η έκθεση Kok: Μεταξύ οικονομικής σκοπιμότητας και πολιτικής ορθότητας", WP. A02/05, 2005 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0205
- **Λάβδας, Κώστας - Χρυσόχδου, Δημήτρης,** Νέες κατευθύνσεις στη μελέτη της ευρωπαϊκής πολιτείας, WP. A02/06 (2006) στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0206
- **Μαραβέγιας Ν.,** «Σε αναζήτηση ευρωπαϊκής στρατηγικής για την ύπαιθρο», WP. A01/08 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0108.pdf
- **Τζιφάκης, Νικόλαος - Φακιολάς, Ευστάθιος Τ.** "Οι επιχειρήσεις ειρήνης της Ευρωπαϊκής Ένωσης στα Δυτικά Βαλκάνια", WP. A02/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0202
- **Ananiadis, Blanca,** "From Lisbon to Lisbon: Narratives of Social Europe". UACES 37th Annual Conference and 12th Research Conference, WP. A02/07, 2007 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0207
- **Attina, Fulvio,** Building the Union: an evolutionist interpretation, IEIP-EKEM (Conf.) 09 στο [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM\(Conf.\)09.pdf](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM(Conf.)09.pdf)
- **Bellamy, Richard,** New modes of democracy: Can there be EU Democracy without parties or political representation? IEIP-EKEM (Conf.) 08 στο [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM\(Conf.\)08](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM(Conf.)08)
- **Castiglione, Dario,** Notes on "The role of political identity in European integration", IEIP-EKEM (Conf.) 07 στο [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM\(Conf.\)08.pdf](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM(Conf.)08.pdf)
- **Diamantopoulos, Christos,** "Thoughts on logical positivism, simon's decision theory and the aristotelian teleology", WP. A01/07, 2007 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0107
- **Kaczynski, Piotr Maciej,** "Polish Dilemmas on the New European Union Treaty", Institute of Public Affairs(Warsaw)στο eeep.pspa.uoa.gr/IPA.pdf.
- **Kassimatis, George,** Common cultural roots - The cornerstone of the European Union IEIP-EKEM (Conf.) 05, στο [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM\(Conf.\)05.pdf](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM(Conf.)05.pdf)
- **Kazakos, Panos,** After the Constitutional Debacle: What way ahead for the Union?, IEIP-EKEM (Conf.) 10, στο [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM\(Conf.\)10.pdf](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM(Conf.)10.pdf)
- **Kazakos, Panos,** Europeanisation, Public Goals and Group Interests: Convergence Policy in Greece, 1990-2003 στο eeep.pspa.uoa.gr/WEF.pdf
- **Kazakos, Panos,** Scenarios for the future of Europe, WP. A01/05, 2005 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0105
- **Koutsiaras, Nikos - Andreou, George,** Small can be beautiful: The EU budget - and the financial perspectives for 2007-2013, WP. A01/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-A0104

- **Manitakis, Antonis**, *The impasses in constitutionalising the EU and the perspective of moving from the shared sovereignty of states to "condominium" of peoples*, IEIP-EKEM (Conf.) 02 στο [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM \(Conf.\) 02](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM (Conf.) 02)
- **Pagoulatos, George**, *Deepening vs Widening: Revisiting the dilemma*, IEIP-EKEM (Conf.) 06 στο [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM \(Conf.\) 06.pdf](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM (Conf.) 06.pdf)
- **Papadopoulou, Lina**, *Lost in "translation" or, how political visions IEIP-EKEM (Conf.) 04: regarding the future of Europe are "translated" into constitutional arrangements*
- **Taylor, Paul**, *The State of European Integration: a view on the present and future perspective*, IEIP-EKEM (Conf.) 01 στο [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM \(Conf.\) 01](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM (Conf.) 01).
- **Trechsel, Alexander**, *The Swiss model: a bonanza for EU studies*, IEIP-EKEM (Conf.) 03, [eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM \(Conf.\) 03](http://eeep.pspa.uoa.gr/IEIP-EKEM (Conf.) 03)
- **Β. Ερευνητές και Επιστημονικοί Συνεργάτες Ε.Ε.ΕΠ**
- **Δούκας, Γιάννης**, "Η παγκόσμια διατροφική κρίση και η θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης", WP. B01/08:
- **Διαμαντίκος, Κωνσταντίνος - Λαμπρίδης, Παναγιώτης**, "Η Αναζήτηση της Ειρήνης στο Αιγαίο: Μια Συνολική Αποτίμηση της Οικοδόμησης Εμπιστοσύνης και Ασφάλειας στις Ελληνοτουρκικές Σχέσεις", WP. B08/04_2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0804
- **Διαμαντίκος, Κωνσταντίνος**, *Θεωρία και μέθοδοι αξιολόγησης κοινωνικό - οικονομικών παρεμβάσεων*, WP. B05/06, 2006 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0506
- **Μανούζας, Ζήσης**, "Μείωση των ωρών εργασίας: Είναι αποτελεσματικό μέτρο για την αύξηση της απασχόλησης;", WP. B07/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0704
- **Ματσουκά, Κλεοπάτρα**, *Η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Προβλήματα, Προοπτικές, Προκλήσεις*, WP. B04/06, 2006 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0406
- **Μπουρίκος, Δημήτρης**, *Ζητήματα κοινωνικοασφαλιστικής μεταρρύθμισης στην Ελλάδα, Επισημάνσεις και προτεινόμενη βιβλιογραφία*, WP. B03/06, 2006 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0306
- **Παπούλιας, Ευάγγελος**, *Διεθνές και Ευρωπαϊκό πλαίσιο της εθνικής πολιτικής μουσειών. Περιπτώσιολογική μελέτη Αρκαδίας*, WP. B01/07, 2006 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0107
- **Σκάλκος, Δημήτρης**, "Από τον Ρεπουμπλικανικό Φιλελευθερισμό στη Δημοκρατία των Ελευθεριών: Μία προσέγγιση ανα-σηματοδότησης της "φιλελεύθερης σοσιαλδημοκρατίας", WP. B02/07, 2007 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0207
- **Σοφού, Στεργούλα**, "Η Αναπτυξιακή Βοήθεια ως μέσο της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Περίπτωση των Δυτικών Βαλκανίων", WP. B06/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0604
- **Τριαντίδης, Αρης**, "Οικονομικές προεκτάσεις της περιφερειακής ολοκλήρωσης στα Βαλκάνια", WP. B05/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0504
- **Andreou, George**, *Regional Policy in Greece Sectoral Case Study The Operational Programme "Competitiveness"*, WP. B01/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0104
- **Choros, Panagiotis**, *Political Conditionality in the European Neighbourhood Policy: The Case of the Southern Mediterranean* WP. B02/05, 2005 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0205
- **Demiri, Eleni - Vlioras, Evangelos**, *The Greek Contribution to CFSP and Civilian Crisis Management*, WP. B02/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0204
- **Frangakis, Nikos - Papayannidis, A.D. - Demiri, Eleni - Vlioras, Evangelos**, *FORNET CFSP Annual Report 2004-Greece*, WP. B03/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0304
- **Kotsiaros, Athanasios**, *The change of the Greek foreign policy strategy towards Turkey: the Greek official political discourse*, WP. B01/06, 2006 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0106
- **Petrelli, Marina - Vallianatou, Anna**, *The medium-small and big member states: willing enough to draw common positions during the European Convention and IGC debate on CFSP and ESDP?*, WP. B02/06, 2006 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0206
- **Triantafillou, Martha**, *Forecasting conflicts with the use of event data: The Greek-Turkish case of Imia*, WP. B04/04, 2004 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0404
- **Trantidis, Aris**, *Interests, Ideas and Norms: The Strategy of 'Symbiosis' in the European Neighbourhood Policy*, WP. B03/05, 2005 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0305
- **Trinquelle Isabelle**, "La spécificité de la gestion des déchets dans les îles au regard du droit communautaire" στο eeep.pspa.uoa.gr/IsabelleTrinquelle-French.pdf
- **Vallianatou, Anna**, *The Iraq crisis: did the fourth EU-Greek Presidency follow a problem solving approach?*, WP. B01/05, 2005 στο eeep.pspa.uoa.gr/WP-B0105

Κείμενα εργασίας Μονάδα Τουρκίας

- **Kotsiaros, Athanasios**, "Turkish National Elections 2007: Choosing between democracy and authoritarianism", RUT-WP03/07, 2007 στο <http://eeep.pspa.uoa.gr/RUT-WP03.07.pdf>
- **Κοτσιαρός, Αθανάσιος** (επ.), «Η Ευρωπαϊκή Κοινή Γνώμη και η Τουρκία: Διαπραγμάτευση ενάντια στη θέληση των ευρωπαίων πολιτών;» RUT-WP02/07, 2007 στο <http://eeep.pspa.uoa.gr/RUT-WP02.07.pdf>
- **Τριαντόπουλος, Χρήστος**, «Τουρκική οικονομία: Το τρένο του 2006 θα εκτροχιαστεί το 2007;», (2007) RUT-WP01/07 στο <http://eeep.pspa.uoa.gr/RUT-WP01.07.pdf>
- **Τσαπακίδης, Χρήστος**, «Οι Ρωσοτουρκικές Σχέσεις στη Μεταψυχροπολεμική Εποχή: Επαναπροσδιορισμός και Νέες Τάσεις», RUT-WP04/07, 2007 στο <http://eeep.pspa.uoa.gr/RUT-WP04.07.pdf>

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
ΕΥΡΩΠΑΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ

Ξενοφώντος 4, 10557, Αθήνα
Τηλ: 210 3215549
Fax :210 3215096
email:info@ekem.gr
URL: www.ekem.gr
ISBN 960-7849-01-9

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ
ΕΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Αιόλου 42-44, 105 60 Αθήνα
Τηλ: 210 3689535
Fax: 210 3240521
e-mail:eeep@pspa.uoa.gr
<http://eeep.pspa.uoa.gr/>